

au nuoskaudos: a

ka
k
u
u
g.
r

met prageriama 40 tūkstančių rublių. Todėl "Žiburiai" padedant "Blaiybė" šiose dienose, atidaro Iglaukoje arbatinę.

Kybartai (Vilkavišk. ap.). Darbininkas Stasys Kačanauskas, eidamas per pievą, paslydo ir išsilaužė koją. Ka dangi jisai yra prisirašęs prie "Krikščionių-Darbininkų Draugijos", tai pastaroji nutarė duoti jam pašalpos kas savaitę 2 rubliu. Kaip turėsianti daugiau pinigų, Draugija didesnes pašalpas duosianti.

Kiburiai (Panevėžio ap.). Pas mus yra parduodami šie dvarai ir palivarkai: Kalnagrosčiai, Sėjagrosčiai, Žižmai, Burniški, Paislikiai, Ručeniai. Lietuviai pirkite žemelę!

Kučionai (Seinų apskr.). Dar nei metų nėra, kaip gyvuoja Kučionuose "Žiburio" skyrius, o jau antrą vakarą surengė. Per šį vakarą, kuris buvo 8 sausio (n. st.), buvo vaidinama Keturakio "Amerika" partijoje. Artistai-mėgėjai savo roles atliko labai gerai, išskiriant tik piršlį. Po vaidinimo vietinis choras, vedamas p. Igno Statkevičiaus, gražiai padainavo. Porą dainų publika net prašė atkartoti. Daugiausia svečių atvyko vakarą iš Seinų (šeši vežimai). Iš kitur nedaug buvo, nes trukdė visiems blogas kelias. Po dainų buvo šokiai (keletas lietuviškų). Teatro įrengėjai parūpino ir bufetą bei svaig. gėrimų. Daugiausia tam vakarui padėjo triušo vietinis klebonas ir mokytojas Statkevičius.

Pašvitinys (Šiaulių ap.). Po Naujų Metų čia bus įtaisyta pašta, o tolimesniu laiku, tikimasi ir telegrafas. Valsėčiui reikėjo pridėti 150 rub., kiekvienam ūkininkui po 1½ kap. nuo dešimtinės žemės. Nors iš valsčiaus ingaliotinių (vibornų) tarpo atsirado priešingų netik pinigų paskyrimui, bet ir pačio pačtos skyriaus atidengimui. Tačiau balsuojant, jų pasirodė maža dalė ir dauguma balsų nutarta duoti pačtos skyriui reikalingą sumą. Pirmą paštą veždavo iš Joniško, atstu 17 varstų. Daug kam žūdavo laiskai eidami per rankų rankas, daugelis gaudavo atlipintus ir t.t., o už telegramų atnešimą reikėdavo užmokėti net 1 r. 70 k. Paštą parveždavo 2-3 sykius per savaitę, o kai-kada ir vieną sykį.

Gizai (Vilkaviškio ap.). Gruodžio 30 d. buvo čia valsčiaus sueiga. Paprastų reikalėlių neminėsiu — nesvarbūs. Labiau susirinkusieji sujudo, kai vaitas pasiūlė valsėčiui pirkti dvaro lauką ir ketverius namus. Mat valsčius, neturėdamas savo žemės nei namų, nuomuoja raštinei būstą nuo dvaro, o vietinis dvaras galutinai išparduodamas. Susirinkusieji vienok išsigando, kad reikės mokėti apie penkis tūkstančius ir pasiūlymą tuo tarpu atmetė.

Gizai (Vilkaviškio ap.). Šiek-tiek daugiau pasiginėta apie laikraščius. Iki šiol atėdavo ir raštinę valsčiaus pinigais "L. Ūkininkų", "L. Žinios". Dabar jau reikiama reikiama — tešniau, kaip ir reikiama, pasisiskyrė. Bet dar daugiau nutarė išleisti "L. Ūkininkų" ir kaip

ūkininkams mažai naudingas, o jį vietą parsisiskyrėti "Žemdirbių". "L. Ūkininkas" tuo tarpu palikta dėlto, kad esą maža kas jį skaito, tai indomu žinoti, kas jame rašoma apie ūkį. Taip, tai taip, bet "L. Ūkininkas" trigubai daugiau rašoma apie beždžiones ir apie parapijų sutvarkymą, ar suardymą. Tegu "L. Ūkininkas" išleidinėtų savo "Žemę" atskirium, tai nieks prieš ją netartų nei pusės žodelio.

Kupreliškiai (Panev. ap.). Už poros verstų nuo miestelio teka Opaščios upė. Sunkiau buvo per ją pereiti, ypač kai užėina lietys. Bet būdamas Kupreliškuose kun. Jonas Karbauskas parūpino savo lėšomis per upę 40 sieksnių ilgumo lieptą.

Gizai (Vilkaviškio ap.). Apie mus ėmė sirgti žmonės: vieni reumatu, kiti krūtinė, plaučių uždegimu, gelta. Ar neprigavo šia šiltoji žiema. Kai nelabai šalta, tai žmonės nekuria kakalio ir į triobą įsimeta drėgnumas.

Pažymėtina, kad šiemet ir šiaudai amarnoti, ir obuoliai greit puva, ir gyvuliai sirginėja, tai ir žmonės nesitelsika. Gal kuris gydytojas išaiškintų viso to priežastis?

"Šaltinis"

Korespondencijos.

ELLIS ISLAND, N. Y.
("Castle Garden")

Kas lankėsi ant Ellis Island, reikale atkeliavusių savo giminių arba draugų, tas patyrė, visokias žabangas arba spąstus, statomas kiekvienam imigrantui pribuvančiam ir taip vadinamąją liuosybės šalį, Ameriką.

Jeigu paklaustumite, paties komisijonieriaus, William'o Williams'o, mūsų tautiečio p. Jankausko, su perintendento, arba ir kitų imigracijos valdininkų, veikiančių ant Ellis Island, apie imigracijos įstatymus, tai, beabėjonės, tvirto atsakymo nesulauksite. Kadangi imigracijos įstatymai, ant Ellis Island, tankių tankiausiai permainomi. Bet nežinia nuo ko tas vienodumas pridera? Gal paliepimas augštesnios valdžios iš Washington'o, ar gal savavališkus komisijonieriaus ir kitų visokios rūšies valdžios agentų, kurie į vieną dudą pučia ir vieną giesmę gieda: "L. P. C." Likely to become a public charge."

Nuo nekurių laiko, ir dabar akyse imigracijos viršininkų, kiekvienas ateivis nužiūrimas, kaip kandidatas ant visuomenės sprando, t. y. "L. P. C."

Čionai pavyzdžiu paduodu keletą lietuvių, jaunų vyrų, grąžinamų arba jau sugrąžintų atgal.

Juozas Nevulis, 20 metų, ant laivo "Pretoria", važiuo pas dėdę V. Bielijį Elizabetport, N. J. Neturėjo su savim gana pinigų, t. y. 25 dolerių. Dėdė pribuvęs negalėjo jo išimti, kadangi nepilietis, o prieto mažai atsivežė dolerių parodyti. Ant rytojaus Bielio pati pribuvo su kun. B. Žindžiu. Stojų teismas, gvarantavo vaikino už laikymą; turėjo ir pinigų, tiek, kiek tik būtų valdininkai

kai reikalavę. Bet ir tatau neužganėdino speciališko teismo ant Ellis Island'o. "Reexcluded, likely to become a public charge", užgiedoję savo paprastą giesmę. Bandė dar vieną budą išliuosavimo. Davė vaikiniui pinigų, reikalaujamus 25 dol. ir padavė apeliaciją į augštesnę valdžią Washington, W. C. Bet ir tas nieko negelbėjo: sugrąžino atgal.

Antanas Mikalauskas, 41 metų, ant laivo Pennsylvania važiuo pas švogeri Juozą Mačulską, Harrison, N. J. Turėjo su savim 20 rublių pinigų, permažai, neleid. Švogeri pribuvęs ant Ellis Island, taipgi negalėjo išliuosuoti, nors yra gerai pasilaikantis. Sugrąžino nelaimingą atgal.

Pranas Tamošaitis, 20 metų, ant laivo President Grant, važiuo pas brolių Kasperą Tamošaitį, Cedar Rapids, Iowa. Kitą antrą turėjo pas pusbrolį Teofiliją Mataitį, Newark, N. J. Jokio atsakymo ant laiškų nesulaukė, matyti antrąsai buvo negerai, pats pinigų tik vieną dolerį turėjo, liko sugrąžintas atgal.

Stanislovas Šimkevičius, 19 metų, ant laivo Main, važiuo pas pusbrolį Dominiką Daukūtį, Binghamton, N. Y. Neturėjo savų pinigų. Davė telegramą pas pusbrolį, bet aplaikius, pinigų, 25 dol. speciališkas teismas vistiek nepaleido, sugrąžino atgal.

Juozas Luckevičius 35 metų, ant laivo Gothland, važiuo pas švogeri Tamošų Preisą, Clealum, Wash. Turėjo gelžkelio bilietą iki vietos, tikslai permažai pinigų. Aplaikius 25 dol. bet vistiek sugrąžintas.

Adomas Jasadovičius, 20 metų, ant laivo Samland, važiuo pas giminių Mrs. M. Jankus, Brooklyn, N. Y., ku jį jam laivakortę buvo nusiuntus. Kadangi atvažiavusis ant Ellis Island, neturėjo pinigų parodyti, taigi liko sulaikytas. Jo giminietė, atvažiavusi ant salos, teipgi negalėjo išimti. Ant rytojaus giminietė atsivežė su savim A. Kundrotą, kuris save skaito antru imigracijos komisijonieriu, (?) nes yra išrinktas imigracijos komitetan S. L. A. Bet ir jis nieko nepadarė ar gal nenorėjo daryti? Beabėjonės jau Kongrese nebeturį draugų? kadangi šitą "keisą" paleido iš savo nagų.

Antanas Tamošaukas, 24 metų, ant laivo Rhein, važiuo pas brolių Wm. Tamošauską, St. Louis, Mo. Buvo užlaikytas, nors turėjo pinigų 2 dol. ir gelžkelio bilietą iki paskirtai vietai. Buvo nuteistas sugrąžinti, bet aplaikius 25 dol. išleido pas brolių.

Motiejus Dumbliauskas, 19 metų, ant laivo Noordam, važiuo pas dėdę Petrą Mažeiką, Waterbury, Conn., kuris jam laivakortę buvo nusiuntęs apmokėta iki vietos. Bet kadangi vaikas neturėjo pinigų parodyti, liko užlaikytas, "L. P. C." sugrąžinimui. Dėdė, gavęs žinią apie vaikino nelaimę, tuojaus prisuntė jam pinigų 15 dol., o paskui ir pats pribuvo, taipgi su pinigais ir paliudijimu viršininkų savo miesto, kad jis yra pasiturintis saliuminkas. Galvs vaikina laikyti pas save, siųsti ką nors prasimokyti, kad ir kelis metus. Nieko negelbėjo ir tokie prirodinėjimai,

mai, besąžiniški valdžios paskirti teisėjai užtraukė savo paprastą giesmę "L. P. C." Padavė apeliaciją į Washington, D. C., bet ir iš tenai atsakymas: apeliacija atimesta, sugrąžinti.

Marija Židelis, ant laivo Brandenburg, važiuo pas dėdę Adomą Sidlauską, New York, City, kuris jai laivakortę buvo siuntęs. Mergina budama mažo augumo sarmatinos užsirašyti pilnai savo metus, 17-kos, kaip pas kvi kalbėjo. Užsirašė, ir pas kvi prisiekė, kad penkiolik-tus baigianti. Pagal imigracijos tiesas nepabaigė 16-kos metų, keliaujantis be tėvų arba ne pas tėvus daugiausiai grąžinami atgal. Taigi ir čia dėdė su dėdine pribuvę ant Ellis Island negalėjo jos atsiimti, nors jie prisiekė, kad mergaitė jau baigia 17-tus metus. Kas iš jų kalbėjo tiesą — jie patys gal žino? Dėdė, ant Ellis Island, nieko nepesės, pasisamdė advokatą. Padavė apeliaciją į Washington'a, D. C. Bet ir tenai nieko nelaimėjo — sugrąžino merginą atgal. Beabėjonės, vienatiniai už melagystę ir kreivą prisieką.

Viršminėti pavyzdžiai ant Ellis Island visai nenaujiena. Šimtais jaunų vyrų sugrąžinama atgal kasdien. Svarbiausios priežastys — permažai turėjimas pinigų. Nors atvažiavę beveik kiekvienas gautų arba ir gauna nuo savo giminių arba pažįstamų, bet Amerikoje gauti doleriai ant Ellis Island už nieką laikomi, nieko negelbsti imigrantui. Kita priežastis, spąstai statomi prie gavimo darbo. Jeigu užklaustas, "ar turi darbą?", atsako, "nuvažiavęs tuojaus gausiu darbą", tokie sulaikomi, kaip kontraktuoti darbininkai. Imigracijos tiesos, kontraktuoti darbininkų nepaveltija į Ameriką įleisti. Šitam tiesų artikului pildyti, ant Ellis Island, yra keletas inspektorių net specialistų. Garšiausi jų: Alexander O'Connor ir Schwartz; jie savo specialiaškumu atsižymi geriau už kitus inspektorius, dirbančius ant Ellis Island. Trečia priežastis, negeri arba neaiškūs antrašai. Taipgi visokios melagystės apsumkina arba visai uždaro kelią į Ameriką.

Šitie pavyzdžiai duos supratimą, maždaug, skaitytojams, kurie nežino, kokios tiesos viešpatauja, ant Ellis Island, Imigracijos stotyje. Butų naudinga, kad lietuviai atkreiptų nors kiek atidosis tatau, susirašinėdami su savo tautiečiais Lietuvoje. Persergėtų juos, kad nekeltų iš namų be pinigų. Amerika dabar priima nežmogų, bet jo pinigų.

P. S.
JERSEY CITY, N. J.
Šv. Onos parapijos balius, laikytas 26 gruodžio 1910 gana nusisekė, nors socialistai priešingai parengė tą pačią dieną savo balių ir ėjo po namus prašinėdami lietuvių ir savąjį ir atkalbinėdami nuo parapijinio balius. Čionai lietuviai pradėjo tverti politiška kliubą, jau susiraušė apie 50 narių, tik dar nežinia, kokie jojo siekiai bus, ar tik viena politika užsiims, ar ir skaityklos-knygyno įsteigimu? — Parapija pletojasi povaliai, nors D.

K. Algirdo Draugijos valdyba visokiomis priemonėmis rūpinasi sugriauti.

15 sausio kun. M. Šedvydis palaimino moterystės ryšį tarp Jono Kaliberto ir Julijonos Lukoševičiutės. Daug lietuvių išsikraustė iš Jersey City's ir Long Island City sykiu su Pullman kaisais.

Vuoslė.
BAYONNE, N. J.

S. L. R. K. A., 60 kuopa laikė 20 dieną sausio susirinkimą, laike kurio prisirašė 5 nauji sąnariai, tai jau turėsime 14 dieną vasario naujai šv. Mykolo parapijos. 17 dieną šio mėn. kun. M. Šedvydis palaimino moterystės ryšį tarp Jono Dambraucko ir Onos Abraičiutės; vestuvės buvo puikios.

Socialistams pradeda pas mus nesikloti, nebištenka aet pinigų nusipirkimui tabako ir pypkė ir dēto kučioje rukė pypkėje plotkeles, o kiti jau išdumė, ir jei ne vienas smuklininkas ir vargšas agentėlis, tai jau ir visai būtų išnykę.

Sulaukėme naujo vertelgos p. Navieki, kursai uždėjo drapanų krautuvę, tik, deja, kad lietuviai vietoje citi pas saviškį, eina pas žydus.

Šeškas.
DONORA, PA.

Retai tenka matyti žinias iš šios apilinkės, nors lietuvių čia randasi suviršum 70 šeimynų ir dusyk' tiek pavienių. Lietuviai turi savo parapiją ir kleboną lietuvi, kun. Misijų. Draugijų yra septynios. Taigi manytų kas, kad donoriečiai labai susipratę ir augštai pakilę apšvietoje. Visai ne. Išskyrus kelis asmenius, Donoros lietuviai tebemiega saldžiu tamsybės miegu. Apšvietoje pasilikę visų tautų užpakalyje musų tautiečiai vadovauja joms girtuoklybėje ir visokiuose vaiduose. Iš laikraščių matyt, kaip ir mažiausiuose už Donorą miesteliukuose lietuviai pradeda krutėti, rengia balius, teatrų, koncertus ir t.t. Pas mus tik lietuviai neturi tokiems pasilinksminimams laiko, nes visą praleidžia ger-tuvėse.

Laikas, broliai, susiprasti ir mesti gėrus. Girtuoklybė pražudys mus.

Donorietis.
LOWELL, MASS.

Oras pas mus mainosi. Sykį pašala, tai vėl, žiūrėk, ir atleidžia. Sniego visai neturėjome.

Darbai iki šiol ėjo gerai. Bet girdėt, šį mėnesį pradėsia dirbti po keturias ir pusę valandos ant savaitės, ir taip būsią tris ar daugiau mėnesių.

Parapijos reikalai stovi gerai. Draugijų turime kelias: Didžio Lietuvos kunigaikščio Algirdo, šv. Juozapo, moterų Motinos Švč. Aušros Vartų dr-jai ir Vytאו po benas. Visos gražiame sutikime gyvuoja, Neseniai su sitvėre dar Teatrališka kuopelė. Prieš užgavėnias nori atlošti teatrą, taigi stropiai mokinasi "Amerika" partijoje". Žodžiu, Lowell'io lietuviai kila augstyn. Ir čia tečiaus yra burelis tamsūnų, kuriems nerūpi nei draugi-

jos, nei laikraščiai su knygomis, nei paties apšvietimas. Jų jų bažnyčia, pasilinksminimo vieta — tai salionas, salioninkas gi jų doros ir išminties mokytojas. Kaip visur, taip ir čia tokie tamsuoliai prisimaukę rudžio, tuojaus daug vienas kitam ausis, už ką tankiausiai papuola šaltojon.

Gėda, broliai! Girtuoklybė nei vieno nepadarė nei turtingu, nei apšviestu, nei laimingu. Taigi meskite girtuokliavę, o griebkitės apšvietos, kibkite prie gerų laikraščių bei pamokinančių knygų skaitymo. Tuomet tik tikra laimė užviešpataus jūsų širdyje ir jūsų šeimynoje.

Prietelius.
NEWARK, N. J.

Sausio 29 d. lietuvių šv. Jurgio bažnyčioje Jo Malonybė vyskupas suteikė patvirtinimo Sakramentą daugia, kaip 300 asmenų. Bažnyčioje buvo labai ankšta. Išties, stebėtina, kad Newark'e tiek daug lietuvių, o turi tokią mažą bažnytelę. Kituose miestuose lietuvių mažesni bureliai, o turi ne tik didesnes bažnyčias, bet turi ir mokyklas. Newarkiečiams vertėtų pasistatyti didelę mūrinę bažnyčią, ypač, kad turi placių ir darbštų kleboną, kun. Staknevičių. Ceremonijos tęsėsi nuo 3 iki 5 val. popiet. Pabaigoje vyskupas pagyrė šv. Cecilijos chorą už gražų giedojimą.

Grinorius.
Sausio 29 d. šių metų Newark'o lietuvių turėjo nepaprastą iškilnę savo bažnyčioje: Jo Malonybė vyskupas J. J. O'Connor suteikė patvirtinimo sakramentą suviršum 300 lietuvių. Nors lietus lijo, bet bažnyčia buvo kimštė prikimšta. Pirmą suteikiant patvirtinimo sakramentą Jo Malonybė pasakė ilgą pamokslą (angliškai kalboj; labai gaila, kad daugelis nesuprato), ragindamas būti drąsiais Kristaus kareiviais, skaityti tik geras knygas ir laikraščius, nurodydamas, kaip blogą įtekmę daro ypatingai į jaunimą skaitymas ištvirkusių laikraščių.

Vietinis klebonas kun. V. Staknevičius, prirengdamas prie to sakramento, pašventė 6 vakarus aiškindamas tikėjimo dalykus: Ateityje galima tikėtis, kad tokie Antonovai nepataikys pasakyti, kad jų (t. y. katalikai) nežinote nei paprasčiausių dalykų savo tikėjimo.

Podraug atsiliko taip vadinama "Kanoniška Vyskuopo vizita", t. y. maldos už mirusius vyskupus, kunigus, sąnarius mūsų parapijos ir visus mirusius; apžiūrėjo altorių, bažnytinis parėdus ir gyrė jų daugumą ir grąžumą; peržiūrėjo taipgi visas parapijos knygas ir radęs viską tvarkoj, išreiškė savo dėkingumą ir užganėdinimą kun. Staknevičiui.

Juozupas.
ATHOL, MASS.

Skaudu yra iš šalies žiūrėti, kaip mes, lietuviai, per savo nesusiipratimą viens kitą skriaudžiame. Jei taip darytų kokis žydas, bedievis, netikėtis, tai nebūtų taip skaudu, kaip kad regdarant tikrą lietuvių kataliką!

Štai 28 sausio teko prisžiūrėti, kaip skundžia Antanas Šiukevičius Juozą Ben-dinską už tat, kad nedėlio dieną tas jam pardavė bonką alaus, kurią vistik teišprašė! Teismas, pasiremdamas tiesomis, nuteisė bėdin Juozą \$50.00 bauda! Na i kurgi čia artimo meilė?

30 sausio įžengė į stoties moterystės p.p. Kastas Petrusis su Petrone Mežiuna te ir Povilas Niurka su A. T. Tą pačią dieną nusinuodius karbolium Pranas Matulatis. Priežastis gal buvo šemyniški nesutikimai. Paėj iš Suvalkų gubernijos. Paliko pačią.

Oras šaltas. Sniego nėra. Macka

FOREST CITY, PA.

Darbai eina puikiai. Kiekvienas čion atvažiavęs gal dirbti kiek tik nori.

Pas kun. M. Pankauską vieši katik atvykę iš Lietuvos kun. Stanislovas Dyša.

Redakcijos atsakymai.

Grinoriui. Kiek galėjome, tiek idėjome. Iš kitų daiktų kaikas gal būtų pasijutęs užgautu. Todėl juos ir apleidome.

P. G. Daina apie girtuoklio laimę nebus idėta.

K. J. B. Lietuv. Sintaksė dar neišėjo atskiroje knygoje. Kol kas jinai eina per "Vadovą". Rašo ją Rygiškių Jonas. Rodosi, kad pradinėms mokykloms šitas vadovėlis bus persunkus. Skiriamas jis regimai inteligentijai.

Waterburiečiui. Apie "burtininkus" etc. turime kitokią nuomonę. Į asmenis kumus, kurie toliau gyvenantiems nieko nerūpi, nesikišame. Netilps.

J. J., Brooklyn, N. Y. Valparaiso universiteto "studentėlio" nepridėra taip labai garsinti. Pagalios "studentelis" nieko išmintingo nei nepasako. Niekas ne-pyksta ant neišmanėlio. Netilps.

K. Jakimavičius, Waterbury, Conn. Apie tokius reikalus reikia kreipties pas advokatą. "Draugo" redakcija nežino tarptautinių teisių ir tokiuose atsitikimuose patarimų negali duoti. Atsiprašome, kad nieko neatsakėm taip ilgai.

Šokėjui, Lewiston, Me. Tokios žinios niekam neįdomios. Lai kitą sykį draugiai pasirupina, kad jos baliuose nesilankytų ištvirkėlės.

Rubsiuviui, Mahanoy City. Nepadorus raštėlis pasiųstas į tam tikras rankas.

Vyriausybės susirinkimas.

Homestead, Pa., 38 kuopos komitetas neatbutinai turi susirinkti 12 dieną šio mėnesio tuojaus po mišų bažnytinė salė. Yra svarbus reikallas pasisiekėti apie vieną sąnari, kas su juo daryti, ba už jo vieno suspenduos mūsų visą kuopą.

Komi

Naujienos iš Amerikos.

Baisi dinamito eksplozija.

New York, N. Y. Pirmą dieną vasario sprogo apie 35 tonai dinamito, gulinčio ant stoties Central Railroad of New Jersey. Eksplozijos pasekmės baisios. Arčiausi namai su žeme sulęginti, New York'e ir Brooklyne daugelyje namų langai išbūrėjo. Tas pat atsitiko ir Staten Island'e, Ellis Island'e, Long Branch ir kitose vietose, net 40 mylių atstumu. Beto paskandinta keli laivai ir pervazai. Keliosdešimtys žmonių žuvo ant vietos, o keli šimtai sunkiai sužeista. New York, Newark, Jersey City, Yonkers ir kitų aplinkinių miestelių gyventojai piktinantis trenksmo žemės drebėjimą. Didžiausiame išgastyje, klydami bėgo iš namų laukan ir lyg proto nustoję dairėsi į visas puses, rodos, pavojaus ieškodami. Daugelis persiėdė ir dabar serga. — Medžiagiska blėdis sieksianti milijoną dolerių. — Keletą asmenų, kaltinamų neatsargiame su dinamitu apsiėjime suareštuota ir turės prieš teisimą išsisteisinti.

Rankomis atkasė grabą.

Stanford, Ky. Tula Amanda J. Harrison nuėjo nakčiai ant kapinių ir rankomis atkasė grabą advokato G. B. Saufley'o, iškėlė jį į viršų, bet nepajėgė atvažti. Kapinių gargas sugavo ją besikamuojančią ir atidavė į policijos rankas. Teisme moteriškė aiškino, ji turėjusi apreiškimą, jog privalanti išimti Saufley'ą iš grabo, ir jis tuojaus atgysias. Harrisonienė bus sunkiai nubausta už grabo paniekimą, negut gydytojai išras ją beprote. Tuomet bus uždaryta pamišėlių namuose.

Medaliai ir dovanos šunims.

New York, N. Y. Gyvulių apsaugojimo lyga New York'e pasirijo apdovanoti medaliais, o net ir pinigais, savininkus tų šunų, kurie kokių nors būdu apsaugos žmogų nuo pavojaus, ar tai nubaitydami vagis, ar persergėdami miegančius apie gaisrą ir t.t. Už sugavimą ir sulaikymą vagies šuo bus apšauktas faktišku karžygiu, o jojo savininkas gaus dovaną.

Rooseveltas ir 15-kos centų užkandis.

New York, N. Y. Buvęs Suvienuytųjų Valstijų prezidentas Teodoras Rooseveltas atlanęs savo pusbroli James'ą Rooseveltą, užveizdėtoją Third ave. Railroad stoties, dvylikai išmušus nuėjo antraeilinė restauracijon užsikastų... sykiu su visais darbininkais. Jo 'lunch' susidėjo iš mažo mėsos šmottuko, kefiolikos žirnelių, poros riekių duonos su sviestu ir kavos puoduko, viskas už 15 centų. Rooseveltas gardžiai ir sočiai pavalgęs.

Gary'ės darbininkai straičiuoja.

Gary, Ind. Aštuoni šimtai darbininkų prie namų statymo sustraikavo, kuomet kontraktoriai pranešė jiems per priekius, jog nepanai-

kisį "Open shop" darbo būdą, tai yra, jog bus lygiai priimami ir darbą unijonistai, kaip ir ne-unijonistai. Budavojimo darbas Garyje visai suparaližuotas.

Tvirtas medinėje kojoje.

New York, N. Y. Herbert O. Manley, buvęs tramvajaus konduktorius, nelaimingame atsitikime nustojęs kojos, išsigydęs iškeliavo Alaskon aukso ieškotų. Giliuko buta su juo. Dešimčiai metų praslėkus Manley sugrįžo į Suvienuytąsias Valstijas atsivešdamas šimtą penkias-dešimt tūkstančių dolerių. Tuos pinigus Manley surinko už aukso miltelių, o kad nepavogtų, laikė juos medinėje kojoje, kurią tam tyčia buvo išgręžęs. Buvo tai saugiausia banka, kuri nei kytariausiam vagiliui nesisapnavo.

Ilgas miegas.

Cleveland, Ohio. Jauna moteriškė Ida Golden, gulinti miesto ligonbutyje, miegojo visą savaitę nieko nevalgius nei gėrus. Aštuntą dieną nubudus atsikėlė sveika ir druta. Gydytojai negali sau išaiškinti šio atsitikimo.

Iveda taupumą.

Springfield, Ill. Valstijos legislatura pasirijus sumažinti valstijos iškašius pralalinant nemažą skaitlių tar nautojų, kapitolijoje. Ir taip vietoje 23 policmonių bus tik 15; vietoje 21 tik 12 steno-grafisčių ir vietoje 68 tarnų liks tik 24. Biudžeto komisija tvirtina, tuos žmones visai neturėjus ką veikt.

Rockefelleris nenori mokėti takų.

Cleveland, Ohio. Milijonierius John D. Rockefelleris neužganėdintas augštomis taksomis už jo rezidenciją Forest Hill ir nenori jų mokėti. Pirm dešimties metų jis mokėjęs už tą pačią nuosavybę, turinčią 300 akrų žemės ir puikų palocių, \$198.270.00. Dabar-gi valdžia reikalaujanti jau \$997.760.00 takų, tai yra 500 nuo šimčių daugiau. Miesto valdžia pranešė turčini, jog jei-gu jo nuomone, taksos peraugštos už tą rezidenciją, tai gali kitur išsikraustyti.

Farmerių protestas.

Lansing, Mich. Michigan valstijos fermeriai reikalauja nuo valstijos legislaturės oficiališko protesto prieš išleidimą valgomų produktų iš Kanados be maito. Farmeriai tvirtina tai busią jų nelaime.

Angliakasiai ir Mitchell'is.

Columbus, Ohio. Per mainierių konvenciją daugumu balsų patvirtintas priedas prie konstitucijos, kuriuo užginta Mainierių Unijos nariams prigulėti į National Civic Federation, prie kurios priguli daugelis Amerikos kapitalistų, kaip antai Carnegie, teisėjai Gray ir Gary ir kiti. Kādangi buvęs unijos prezidentas Jonas Mitchell priguli į abi organizacijas, tai tokiu konstitucijos punktu mainieriai nori priversti jį ar vieną ar kitą apleisti. Tokį nutarimą buk pervarę socialistai 12-13 balsų prieš 967. Mitchellis savo telegramoje pavadinęs jį neteisotu ir neišminingu.

Moteryų teismas.

Wenatchee, Wash. Prisiekusiųjų teismas, susidedąs vien iš moterų, nubaudė vieną doleriu tulą N. Crane už vartojimą negražių žodžių viešojoje vietoje. — Kiekvienas vyras, negražiai pasielgiantis ar kalbantis, bus patrauktas moterų teisman, kas bus jam didesne bausme, negu užmokėti keliasdešimt dolerių.

ATBALSIAI.

Labdarys.

Štai ką antvyskupis Ireland sako apie katalikiškąją laikraštiją:

Dušių ganytojas, kuris ne sistengia įvesti katalikišką laikraštį į kiekvienus savo parapijos namus, atstumia didžiausią ir pasekmingiausią savo katekizacijos ir pamokslinės pagelbininką; katalikas, kuris neskaito katalikiško laikraščio, neturi troškimo auklėti katalikišką gyvenimą savo minty ir širdy, neturi troškimo apsiginkluoti, kad apgynus savo katalikišką tikybą; katalikiškieji gimdytojai, kurie nepratina vaikų prie skaitymo katalikiškų laikraščių, tokie gimdytojai nesinaudoja visais galimais įrankiais, kad jų vaikai būtų gerais katalikais.

Ištikro žmonės, kurie patį neskaito nei kitų nepratina prie katalikiškų laikraščių, parodo, kad jiems mažai apeina, kad jie patį ir kiti gražiai-žmogiškai gyventų.

Svarbūs užklausimai.

Vienas vyskupas katalikiškos draugijos susirinkime patarė užduoti naujai įstojančioms nariams šiuos klausimus:

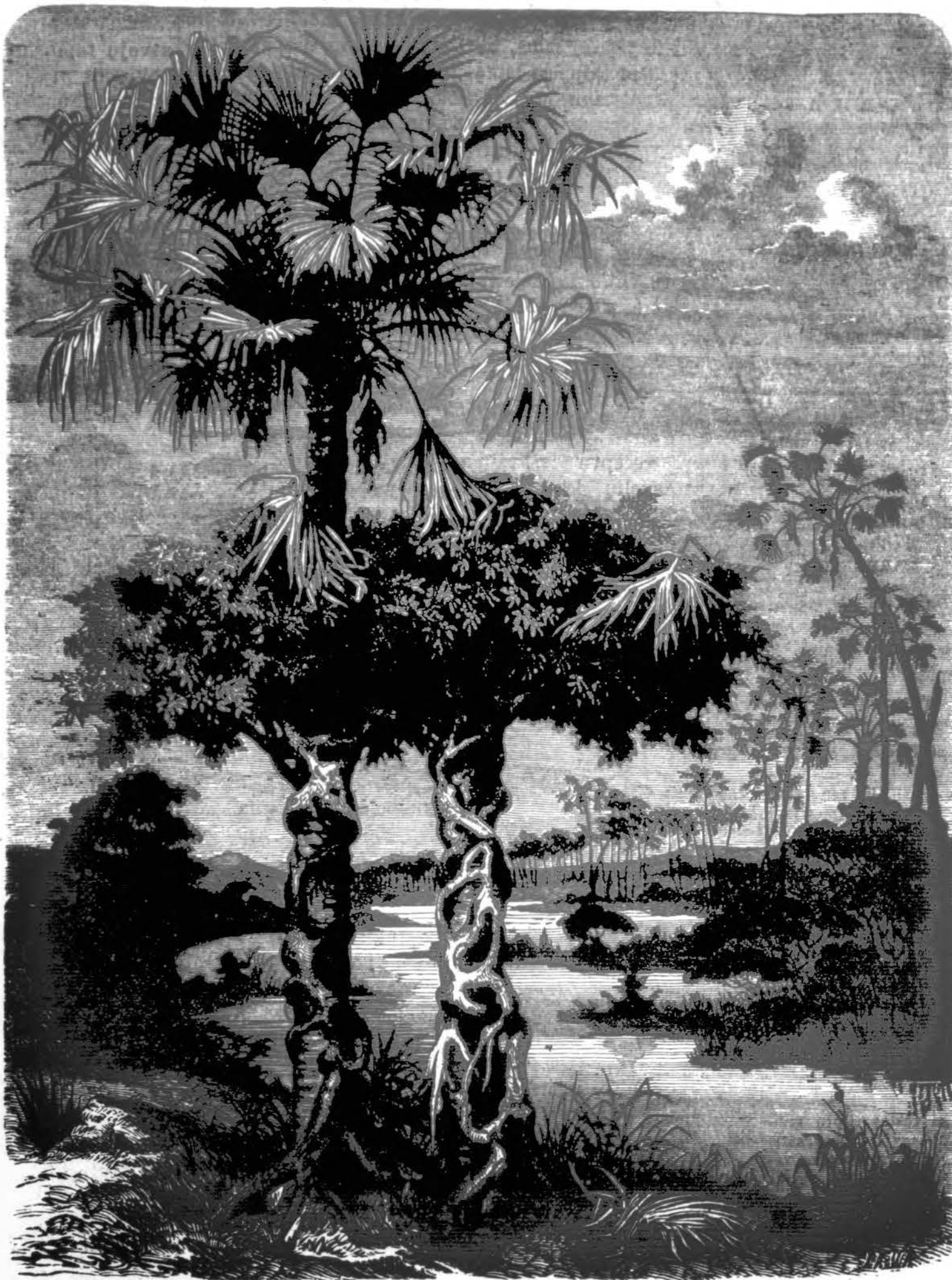
1. Ar esi pasirūpinęs sau sėdynę bažnyčioje?
2. Ar sėpi savo kleboną?
3. Ar esi darbštas gailestingumo daiktuose?
4. Ar sušelpi katalikiškas mokyklas?
5. Ar užsisakei katalikišką laikraštį?
6. Ar skaitai ir palaikai katalikiškąją raštiją?

Ištikro, kad draugijų sąnariai pildytų šiuos dalykus, tai atsakytų savo vardams: "katalikiškosios draugijos", ir pati Bažnyčia galėtų būti daug darbštesnė.

Susiprato.

"Drauge" No. 7 paduotasis garbus Susiv. L. R. K. A. narių stovis parodo, kad jau p.p. Jonas M. Tananevičia, Stasys P. Tananevičia, Dominikas L. Kadzevskis yra išbraukti iš narių garbus Susivienijimo. Matyt susiprato, kad jiems katalikiškose organizacijose — ne vieta. Ale ar tik tai toji viena priežastis? Argi jau p. Tananevičia gaudžias ašarotas lementacijas nelies dėl "labo Susivienijimo", kad paluosavus katalikišką Susivienijimą nuo įtekmes katalikiškos dvasiškijos, o įkinkus Susivienijimą į savo diktatūros "ukazus"? Juk nebūnant sąnariu ir savo laikraštį "Kataliką" sunkiau bus pervartyti! Pasi-džiaugtumime, kad p. Tananevičia sugrįžtų katalikybei!

Ale kaip su protokolu? Ar jį jį Susivienijimas taip ir dovanos?

FLORIDOJ.

Jau "Katalikas" šaukia tautiečių pagelbos.

Taip, jau ponas "Katalikas" su tautiečių susivienijimu nori susigiminiuoti. Jau emigracijos reikaluose šaukiasi ne S. L. R. K. A., tik S. L. A.! Toks tokį atitiko. Šaukte, kodėl nesišaukite, tik nereik užmiršti, kad taip jau yra galinga S. L. R. K. A. organizacija. Jei protestuoti, tai jau užprotestuoti visiems. Tai bent bus protestas!

Kun. Tis.

Kaunas. Žemiečių kapitulios kanaaninkais skiriamas kun. J. Skriveckas, žemaičių seminarijos profesorius, ir kun. Br. Žongolavičius, vyskupo sekretorius, kun. K. Kemešis iš Vabalninko kviečiama Kaunan į šv. Kazimiero Draugiją.

Kunigų permainos Seinų vyskupijoje. Kun. Butkevičius, Vištyčio vik., perkeltas į Puchalus vik.; kun. Kuleša, Staviškų kleb., — į Zavadus; kun. Černiauskas, Vizenos vik. — į Staviskų kleboną; kun. Luba iš Przeroslio — į Tikociną; kun. Masionis, Vigrių kleb. atsisakė nuo vietos.

Kunigų permainos Vilniaus vyskupijoje. Kun. M. Lajauskas, Rodunės kam., į Prozorkus; kun. D. Drukteinis į Rodunę; kun. V. Bobinas, Eišiškių kam., į Valcininkus kam.; kun. B. Siušis į Eišiškį kam.

Užsirašykite "DRAUGĄ."

Ką reiškia paskutinis šv. Tėvo dekretas apie nedalyvavimą kunigų piniginiuose įstaigose.

Telegramai iš Rymo neseniai pagarsino popiežiaus Pijaus X naują dekretą, uždraudžiantį kunigams valdyti turtų. Nekurie priešingai kunigijai laikraščiai tuo testuoti, tai jau užprotestuoti visiems. Tai bent bus protestas!

Pirmiausiai reikia žinot, jog dekretas nėra naujas, bet tik priminimas senos bažnytinės tiesos, idant dvasiškija nesigriebtų prie administracijos grynai šviesių reikalų, nes tas neatsako pašaukimui dvasiškijos ir surištas yra su pavojumi piniginių nuostolių.

Ypatingai gi tame dekretu kalbama apie įstaigas finansiskas, kaip tai: bankus, paskolas ir taupinimo draugijas ir kitas įstaigas, įtaisytas su siekiu palaikymo ir naudos katalikų. Taigi dekretas sako, jog šv. Tėvas pagiria ir primena dvasiškijai, idant ji prisidėtų prie steigimo, palaikymo ir augimo panašių įstaigų, bet šituomi dekretu drauge ir

uždraudžia dvasiškijai būti valdybose panašių įstaigų, nes valdyba tankiausiai priima ant savęs atsakomybę už turtą įstaigos ir galimus joje nuostolius. Vadinas, idant kunigai nebutų jose prezidentais, administratoriais, kasieriais, sekretoriais ir t. p., pirmiausiai dėlto, jog tas nepritinka augštam pašaukimui dvasiškojo luomo, bet labiausiai dėlto, jog tai panaši vieta gali išstatyti kunigų piniginiams nuostoliams, dėlko visas dvasiškias luomas turėtų nukenėti. Taigi nėra šiame dekretu nei žodžio apie turtus grynai bažnytinus, nes bažnytinis turtas, taip judinamas, kaip ir nejudinamas, yra po prižiūra dvasiškųjų ir neturi jo kio susirišimo su bankais, paskolos ir taupimo kasomis ir t. p. Bažnytinis turtas nuo pat pradžios užsidėjimo katalikiškos bažnyčios buvo, yra ir bus laikomas, kaip daiktas šventas "res sacra", t. y. kaip daiktas pašventas Dievo garbei, užlaikymui kunigų ir bažnytinio namų, taipgi išpildymui kitų tikėjimo pareigų. Iš to tai išeina, jog valdymas bažnytinio turto, kaip švento daikto, priguli vienintėlei dvasiškai valdžiai ir jeigu dvasiška valdžia prileidžia kaip kada prie to valdymo ir šviesiskus asmenis, tai ne dėl to, kad tie šviesiskieji asmenys turėtų patį iš savęs tą tiesą, tačiau vien dėlto, jog dvasiška valdžia nori pasinaudoti pagelbos ir rodos šviesiskų katalikų, kurie apart gyvo tikėjimo turį patvrimą materiališkuose ir piniginiuose reikaluose. Pagaliaus

dalyvavimas šviesiskųjų valdyme bažnytinio turto pasilieka tikrai balsu patariančiu, nes nusprendimas visados pasilieka dvasiškai valdžiai. Tas yra principų ir sistema katalikiškos bažnyčios visame sviete, išreikšta ir įvykdyta III. Konciliume Baltimorės katalikų bažnyčioje Suvienuotose Valstijose.

Visokia gi kita valdymo sistema, kurią musų neapšviesti katalikai norėtų paversta užmesti bažnyčiai — neyra katalikiška, bet paimta nuo protestonų arba kitų sektų, priešingų katalikiškai bažnyčiai. Teisybė, nekuriose vietose toleruojama tokis neteisus užpuolimas ir laužymas bažnyčios tiesų, bet tas daroma vien dėl atsisakymo didesnio blogo, t. y. dėl sulaikymo nekurių nuo atsietimo nuo bažnyčios, o pertai ir išganymo jų dušių, bet tiesa pasilieka tiesa, visos katalikiškos bažnyčios, ir kaip greit tie, kurie šiandien atkakliai mindžioja tas tiesas galop ateis į protą, visas tas blogas bus prašalintas ir bažnyčios tiesos susilygins. Bažnyčia yra kantri, tačiau savo tiesų, kurias gavo nuo Dievo ir kurias ginė amžiais, neišsižadės niekad.

K. V. M.

Tas niekis, jeigu tau kitokia gyduolė nepagelbėjo. Anchor Pain Expeller pagelbės. Tai geriausias šios gaidynės vaistas nuo reumatizmo, neuralgijos, nuo skaudėjimo po krutine ir šonuose. 25c. ir 50c.

DRAUGAS

(THE FRIEND)

Katalikiškas laikraštis
Pasvęstas Amerikos Lietuvių
Katalikų Reikalams.

Organas S. L. R. K. A.

Išleina iš Wilkes-Barre, Pa., kas
ketvirtadienis.

A. L. R. K. K. Sąjunga - Leidėjai.

Kun. A. Kaupas - Redaktorius.
U. Augulintė - Užveidėtoja.

Visas korespondencijas ir kito-
kias raštas reikia siųsti pas

Rev. A. Kaupas,

64 Church St.,

Pittston, Pa.

Visus pinigus, ar tai prenume-
ratos, ar tai už "džabsus" ar už
apgaršinimus ir t.t. reikia siųsti
toku antrašu:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,

WILKES-BARRE, PA.

Ar bus tai spaudžiamas konstitucijos,
ar plakatų, ar tikiųjų ar kitokių
tų panašus reikalai, reikia
visados kreiptis tuo pačiu
antrašu:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,

WILKES-BARRE, PA.

Redakcija pasilieka sau teisę
taisyti, trumpinti arba atmesti vi-
sus prisiūsiamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo
pridera nuo redakcijos.

Atmettieji rankraščiai nėra gra-
žinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno pus-
lapio, paliekant plačius tarpus
tarp eilučių. Popieris nėra ko gai-
lėtis, nes korespondentams ir abie-
jų pusė, da-gi smulkios raidės,
mis, redaktoriai labai dažnai pri-
siesina perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų arti-
miausiam numerijje, rankraštis
reikia pristatyti spaustuvenai ne vė-
liau, kaip 9 valandą išryto antra-
dienyje (utarninke).

REDAKCIJOS PASTABOS.

New York'o dienraščiai
praneša, jog pamedėlyje, 23
sausio krasos vyriausybė iš-
veržė į "Collins Medical Ins-
titutą" ir d-ro John E.
Thompson'o "Lietuvišką
Institutą". Collins'o įstaigo-
je suimta 30 asmenų, pas
Thompson'a-gi 8. Buvo tai
darbininkai ir ligoniniai. Vieni
paleisti, išskyrus du augš-
čiausiuoju viršininku Col-
lins'o Instituto ir patį d-rą
Thompsoną. Tie trys vyrai
turėjo užsistatyti po 5.000
dol. kaucijos. Nuo Collins'o
Instituto paimti prezidentas
William H. Randolph ir
d-ras Samuel E. Hyndman
(jis tai rašydavo receptus).
Rudolph'a atrasta beska-
tant pinigų, atėjusių krasa-
ta pati rytą. Tų pinigų bu-
vę netoli 600 dol.

Kol kas valdžia kaltina
abidvi įstaigi už siuntinėji-
mą krasa nepadorios litera-
tūros; "Vačovas" į sveikatą"
esąs labai nemorališkas. Pas
kui kibsianti prie "Institu-
tų" už apgaudinėjimą. Nuo
d-ro Thompsono išvežta pil-
nas vežimas įvairių "gydyk-
lų". Buvusi tai viena ir ta
pati mikstura, tik ant bonku
jų buvę padėti įvairūs var-
dai.

New York'o "World" pa-
duoda keletą žingeidinių ta-
riamų faktų:

Abiejų įstaigų metiniai įe-
nimai siekia 500.000 dol.

E. C. Collins įkūrė savo
"Institutą" pirm penkioli-
kos metų. Jo metinis uždar-
bis siekė 15 tūkst. dolerių.
Šioje valandoje Collins'o
pati (Collins jau negyvas)
turint 54 nuoš. įstaigos akci-
jose.

Rudolph - kitaip "Bob

May" - jau nesykį buvęs
suimtas už apgaudinėjimus
laizybose arklių lenktynėse.

Abudu "Institutu" nesi-
garsinusių anglių kalba, to-
dėl galėjusių taip ilgą laiką
slėpti savo darbus nuo val-
džios akių.

Panašių apgavimų "Insti-
tutų" esama viename tik
New York'e 75.

Tariamieji faktai šneka
patį už save.

Kiek tai lietuvių dolerių
nuėjo į rankas apgaudinėto-
jų, kurie tik juokė juokdama
iš "foreinerių" tamsu-
mo ir lengvatikybės!

Kiek juokingų anekdotų
galima išgirsti nuo tų pačių
visokių receptų rašytojų
apie tamsuolių lengvatiky-
bės išnaudojimą!

Štai viena anekdota:

Jaunas lietuvis - žinote,
toks su fanaberija - nori,
kad jį pamylėtų jauna mer-
gina. Bet mergina nenori ir ji
žiūrėti nei iš tolo. Tai-gi vai-
kiai šaukiasi "Collins'o
Institutu" pagalbos ir savo
laiske pasipasačioja, kad to-
kią ir tokią dieną busias ba-
lius ir kad tame baliuje jis
noris prisimasinti mylimą
merginą.

"Collins'o Instituto" tu-
rėta ir meilės vaistai. Ant tų
pačių pėdų vaikas gauna
atsakymą, kad už penkis do-
lerius reikalingi vaistai bu-
sią pristatyti dar prieš ba-
lį. Nudžiugo vaikas. Siun-
džia penkinę. Už kelių dienų
gauna bonkute... (atsipra-
šome skaitytojų) liuosuojan-
čių vidurius vaistų ir recep-
tą, kad paimki, girdi, visą
dozą kokia valanda prieš ei-
nant į balių, bet tau neva-
lia... (labai žemai atsipra-
šome skaitytojų). tą vakarą
eiti laukan...

Po baliu "Collins Institu-
te" gauna mažiau - daugiau
šiteip skambantį laišką:

"Už vaistus labai a-
čiu. Baliuje puikiai išro-
džiau, linksmi šokau,
taip kad visi žiūrėjo į
mane. Bet kažin kaip
man pasidarė - užva-
giau ko ar ką - negalė-
jau išlaikyti nėjos ka-
kan. Todėl atsiunčiu dar
penkis dolerius. Pristat-
tykite dar bonkute, o ki-
tą balių žinosiu, kaip ap-
sieiti".

Lai užtenka ir šito vieno
pavyzdžio!...

Bet panašių įstaigų apsi-
garsinimai buvo pėningi lig-
šioli lietuvių ir kitokių "for-
einerių" laikraščiams. Kiek
girdėti, kai-kurie laikraščiai
laidi iš tokių beveik apskelbi-
mų teuzsilaikydavo. Sako,
kad vienas lietuviškas laik-
raštis gaudavęs nuo Col-
lins'o Instituto netoli pus-
ketvirto šimto dolerių kas
mėnuo už apskelbimą!...

Tiesa, laikraštinių suva-
žiavimų buvo nutaręs ne-
priimti medikalinių institu-
tų apskelbimų, tačiau nei
vienas laikraštis nesilaikė
suvažiavimo nutarimo, nes-
ilaikė-gi dėlto, kad niekas
juk nestumia nuo savęs ke-
lių šimtų dolerių, ypač jei
klausimas sukasi apie tat,
ar žut ar but.

Tai-gi, ačiū tariant laik-
raščiams šimtai tūkstančių
lietuvių dolerių plaukė į ki-
šenius žydėlių ir kitokių tau-
tų dykaduonių. Bet asotis
tik iki laikui tenešioja van-
denį. Išikišo New York'o gy-
dytojų sąjunga, kuri ir nuro-
dė valdžiai "institutus". Pa-
sekmės jau žinomos.

Rudolph - kitaip "Bob

Viename Pennsylvanijos
mieste kai-kurios lietuviškos
pasidarė tokie "sportai",
kad pradėjo muštis fotogra-
fijas be jokių drapanų. Da-
bar Marij ir Elzij paveiks-
lų Jievos rubuose kursuoja
po visą miestą su didžiausiu
visų papiktinimu. Gėda apie
tai butų rašyti, jei širdies
nespaustų nuliudimas iš to-
kio doriško nupulimo augu-
siojo Amerikoje jaunimo.
Fotografas, kursai padeda
taip nepadoriai "sportuoti",
yra cecilikas.

"V. Liet." paduodama
(No. 4) surašą Amerikos
lietuviškų laikraščių, pris-
kaito "Kataliką" prie "pir-
meiviškų" laikraščių. Taip
tatai Brooklyno organo nuo-
mone, "Kat." stovi vienoje
eilėje su "Dilgelėmis".
"Laisv. Mint." ir kitokiais
priešbažnytiniais ir priešt-
kybiniais organais. P. Tana-
nevičiai praverėtų permai-
nyti savo laikraščio vardas.

"V. L.", kaip pirmėviš-
ka, žinoma, nepripažįsta jo-
kių nuopelnų nei įtekmės ka-
talikų bažnyčiai nei jos
mokslui. Jos akys, katali-
kai tai tik kunigai, o jei
šiai jau žmogus yra persiė-
męs katalikybės principais,
tai toks ne kas kit, kaip
"kuniginis", kitaip klerika-
las. Todėl Brooklyno orga-
nas visai nei neužsimena
apie katalikiškąją spaudą.

Pas ją yra ne katalikiški,
bet tik klerikališki laikraš-
čiai. (Tokiais "V. L." nuo-
mone, esą "Draugas" ir
"Žvaigždė"). Jeigu koks
laikraštis svyruoja, vadina-
si, jei vieną dieną dnođa pi-
pirų pirmėviams, kitą-gi ku-
nigams, toks esąs pusiau-
klerikališkas ("Saulė"). Vieni
kitokie tai tikrai "pirmė-
viški". Jų pirmėviškumo
žymė, yra, neėjimas pirmyn
ne šviesos, teisybės ir tiesos
platinimas, bet užsipuldinė-
jimas melais, faktų iškreipy-
mais ir kitais nepadoriais i-
rankiais ant katalikybės i-
šviesos, jos apsiuėjimo, jo-
se, ant jos mokslo, istorijos,
regimojo susitvarkymo ir
t.t.

Toks tai pas mus "pirmė-
viškumas". Ne klerikališ-
kas "Draugas", bet pirmė-
pirmėviškiausia "V. L." ap-
skelbė viešai, jog "Katali-
kas" tokiu tai pirmėvišku-
mu yra persigėręs. "Drau-
gas" tik sakydavo, kad
"Kat." nėra katalikiškas
laikraštis.

Ar-gi ir dabar dar "Kat."
išdrįs vadinti save katalikiš-
ku laikraščiu?

Kiekvienas, kursai intere-
suojasi politikos ir ekonomi-
jos klausimais, žino, jog šių
dienų socializmas nėra jau
toks, koks buvo, sakysime,
pirm dešimties metų. Tarp
socialistų nėra vienybės.
Jie pasidalinę į visokius "is-
tus": oportunistus, imposi-
bilistus, revizionistus, syn-
dikalistus, proletaristus, in-
tektualistus ir t.t. Vadinti
save "marksistu" šioje va-
landoje lyg gėda pažangiųjų
socialistų eilėse. Gėda dėl-
to, kad dabarties socializ-
mas yra toli atšokęs, nuo
Markso mokslo.

Laikant šitą tiesą akys,
labai įdomiai atrodo Markso
apgynimas, kurį labai sąmo-
jingai sugalvojo žinomas so-

cialistų teoretikas ir rašy-
tojas John Spargo *).

Spargo pripažįsta, jog
Markso teorijos daugelyje
atvejų tapo numestos šalin.
nevienas pranašavimas nei-
vyko, daugelis "veikmių"
pasirodė, nepraktiškomis,
bet - idomu! - taip norė-
jės pats Marksas. Vadinasi,
niekas nebuvo taip priešin-
gas "marksizmui", kaip
pats Marksas; kitaip tariant
pats Marksas griovęs savas
teorijas, o dabartiniai viso-
kie "oportunistai", "revizi-
jonistai" - ar kitaip kaip
juos pavadins - seką tik
paties didžiojo mistro pėdo-
mis. "Iš to išeina paradok-
sas - šaukia Spargo - jog
Markso įtekmė į šių dienų
socialistų judėjimą auga
taip greitai ir tikrai, kaip
tas judėjimas bėga šalin nuo
dogmatiškojo marksizmo".

Žinoma, pastarais laikais
tapo pripažinta, jog Markso
vertybės teorija nėra teisin-
ga, vadinasi, labai daugelio
reikalingų žmonėms dailių
vertybė pridera nuo taip va-
dinamojo "kraštutinio nau-
dingumo", ne nuo idėtojo ir
juos darbo**). Taip pat pra-
našavimas, kad smulkūs u-
kiai išnyks, nevyko. Fak-
tai taip pat rodo, jog dide-
lės sankrovos nekiek neuž-
slopino mažesnių parduotu-
vių...

Spargo tvirtina, jog "Ka-
pitalo" autorius mėgdavo
sakyti: "Kalbant apie ma-
ne, smagu man prisipažinti,
kad nesu marksistas".

Kas gi yra tas "marksis-
tas", kuriuo nenorėjo būti
nei pats Marksas?

Gyvas dar budamas, kaip
ir šioje valandoje, Marksas
turėjo daug pasekėjų-moki-
nių, kuriems mistro teorijos
buvo visokios tiesos pasku-
tiniu žodžiu. Jo veikalas
"Das Kapital" buvo jiems
šventu raštu, "proletarijato
biblija". Tūkstančiai prastų
darbininkų skaitė ir studija-
vo tą sunkų veiklą. Kas ne-
galėjo suprasti visko, bandė
bent išmokyti atmintinai nors
keletą ištraukų.

Žinoma, tie, ką laikė Mar-
kso knygą šventraščiu, pa-
darė ją naujojo tikėjimo pa-
matu. Nereikia nei sakyti,
jog naujas tikėjimas pagim-
dė naują sektą. Greitai prie-
šo prie to, kad sektantų akys
se tikru socialistu tegalėjo
buti tik tas, kurs išpažino
visą Markso mokslą be ma-
žiausių abejojimų. Tokiu bu-
dū "marksizmas" tapo ne-
kaipo ženklu, iš kurio reikė-
jo atskirti tikrąjį (ortodok-
sinį) socializmą nuo netik-
rojo. Kas troško darbininkų
gerovės ir bandė palengvin-
ti jų vargus, bet kai-kurių
Markso ekonominių teorijų
nepripažino teisingomis, tie
neturėjo teisės vadintis so-
cialistais nei stoti socialis-
tų eilėse.

*) Karl Marx and Con-
temporary Socialism, "The
American Journal of Socio-
logy", July, 1910.

**) Paaiškiname, jog
"kraštutinių naudingumų"
(angl. marginal utility) čia
pavadinimas faktas, jog apie
daiktų kainas sprendžia jų
naudingumas, bet kainas už
deda ne pardavinėtojai, tik
pirkėjai. Parduodamųjų pre-
kių kainas padaro ne tas,
kurs jų daugiausiai reika-
lauja ir brangiausiai moka
už ją, bet tas, kursai ma-
žiausiai jų reikalauja ir ma-
žiausiai už jas tveduoda.

Taip tatau, socializmas
prieš įgystant politiskąją
svarbą turėjo pereiti per dog-
matizmą ir sektantizmą.
Kiekvienas socialistas turė-
jo pasirūpinti suprasti Mar-
so teorijas ir persigerti jų
dvasia. Marksas buvo jam
vienatiniu tikru pranašu,
pas kurį vieną tebuvo visišk-
ka tiesa, ir kiekvienas klau-
simas tegalėjo būti išrištas
teisingai tik tekstais, išim-
tais iš jo knygos.

Nereikia nei sakyti, jog
pats Marksas matė visą savo
nekritiškų pasekėjų paiku-
mą, taip pat visą pavojų pa-
čiam judėjimui iš tokio iš-
vojo rašto supratimo. Jis ži-
nojo, kad paprastas žmogus
nesupras pilnai ir aiškiai
pav. "istoriškojo materializ-
mo" arba "pridedamosios
vertybės" teorijos. Dėlto
tai, matydamas, kad jo liau-
nas teorijas bando suprasti
ir pasisavinti neturintieji
teoretiškojo išsilavinimo as-
menys, arba kad tie tikrai bu-
vo įleidžiami į socialistų ei-
les, kurie tas teorijas prie-
mė ir išpažino, jis nustodavo
kantrybės ir su ironija aiš-
kindavo, kad pats nėsas
"marksistu".

Markso, kaip ir kiekvieno
kito didelio protaūtojo, teo-
rijos buvo kreivai suprastos,
perdėtos uoliausiųjų pasekė-
jų. Marksas nesykį gal pats
sau sakė: "Gink mane nuo
prietelių nuo neprietelių
pats apsiginsiu!".

Štai keletas pavyzdžių
klaidingo Markso teorijų su-
pratimo:

"Komunistų Manifeste"
jisai apskelbė, jog jeigu pro-
letarijatas nori išsiliuosuoti,
tai tat tegali padaryti vien
savomis pastangomis. Mark-
so pasekėjai priėmė šitą ge-
neralizaciją be jokių pasar-
gų - ir atsirado kenksmin-
gas reikalavimas, kad darbi-
ninkų judėjimė tedalyvautų
vien proletarai. Vieni ne-dar-
bininkai negali, girdi, geisti
iš tikros širdies proletarų iš-
siliuosavimo. Buvo atsiradę
net tokie "marksistai", ku-
rie bandė išpaskutiniųjų iš-
mesti iš dalyvavimo judėji-
me ir patį Marksa.

Antra Markso teorija, ku-
ri priėmė karikatūros for-
mą "marksistų" rankose,
tai taip vadinamas "istoriš-
kasis materializmas". Mark-
sas mokino, jog žmonijos iš-
tortijė (visuomenės evoliu-
cijoje) svarbiausią rolę vai-
dina ekonominiai veiksniai,
t. y. budai turtų gaminimo
ir išdalinimo. Bet Marksas
niekad nesakė, kad tai jie tē-
ra vienatiniais veiksniais.
Tečiau jo karšti mokiniai tą
teoriją taip iškreipė, kad jų
akys kitų kultūros, veiks-
nių, kaip tai: tikyba, rasė,
patrijotizmas, idėjos ir t.t.
nustojo visos svarbos.

Štai pastarais metais kilę
socialistų eilėse priešingū-
mas tam dvejopos rūšies
"marksizmui". Dabar jau
nereikalaujama nuo kiekvie-
no socialisto, kad akiai tikė-
tų Markso mokslui, o iškra-
pytos teorijos yra dedamos
archivan. P. Spargo nori
mums įkalbėti, kad tai nėra
reakcija prieš Marksa, tik
prieš tą "marksizmą", ku-
rio pats Marksas taip neke-
nė.

P. Spargo aiškina, kad
Marksas, kalbėdamas apie
"socialinę revoliuciją" netu-
rėjo omenyje kruvinos revo-
liucijos, umaus pakeitimo
dabartinių gyvenimo sąly-
gų socialistiškomis. Ne,
Markso revoliucija tai tik
"revoliucijinė evoliucija".

Vadinasi, revoliucija tai tik
ekonominių santykių per-
maina, kuri gali įvykti pa-
maži gali testies penkiasde-
šimtis ir daugiau metų. Jo
revoliucija - tai darbo pa-
sekmė, ne pats darbas. Mark-
sas mėgdavęs išrodinėti, kad
atėminas valdžios nuo bur-
žuazijos ir atidavimas jos
proletariatui nieko gero ne-
padarys, jei pasilikis - se-
nos socialinės sąlygos.

Marksas - aiškina toliau
p. Spargo - buvo pats opor-
tunistas gryniausioje to žo-
džio prasmėje. Marksas tai-
kydavosi prie aplinkybių, ji-
sai didžiausiam paniekinim-
me turėdavo tuos socialis-
tus, kurie laikydavosi obal-
sio: "viską, arba nieko!" ir
todėl nenorėdavo prisidėti
prie pagerinimo darbininkų
buvio mažų reformų keliu.

Spargo tvirtina, kad Mar-
sas nebuvo revoliucionistas.
I ketverius metus po "Kom-
unistų Manifesto" apskel-
bimo, sako jis, daugelis už-
sidedėlių pradėjo kurstyti
darbininkus prie maišto.
Marksas pajukė tuos "ro-
mantikus" be jokio gailės-
čio. Užsidedėlius pradėjus
tvirtinti, kad revoliucionis-
tai galėtų įvykinti "proleta-
rijato diktatūrą" tuojau,
mistras pasakė, kad proleta-
rijatui imtų penkiasdešimtis
metų tapti vertu politisko-
sios valdžios, o ką besakyti
apie visuomenės revoliuciją!

1862 m. Ferdinandas Las-
salle bandė pakelti Vokiet-
ijoje revoliuciją ir meldė
Markso, kad šis pasinaudo-
tų savo įtekmė ir rinktų pi-
nigus nupirkimui ginklų ir
amunicijos. Marksas griež-
tai atsisakė tatau padaryti.
Netrukus abudu nustojo bu-
ti draugais.

Kad Marksas buvo tikru
oportunistu - išrodinėja to-
liau p. Spargo - aišku tai-
pat iš jo santykių su Tarp-
tautine Darbininkų Sąjunga
("Internacionalu"). Tą
draugiją vedė Marksas ir
kaip jis ten vengė dogmatiz-
mo, kaip taikėsi prie aplin-
kybių, kaip naudėjosi bent
kokia proga, kad tik išgavus
šiek tiek darbininkų luomai
palengvinti! Proudhon'o
(praneuzo anarchoisto) šali-
ninkai už tatau užsipuldinė-
jo ant Markso. Apie juos tai
rašė Marksas savo draugui
Kugelmann'ui: "Jie rekaui-
ja apie mokslą, o nežino nie-
ko; jei, kaipo revoliucionis-
tai, žiuri su paniekinimu ir
kiekvieną darbininkų ben-
drą darbą, kad tik pageri-
nus savo buvį, ir juokiasi iš
noro išnaudoti įstatymų da-
vėjus bent kokiam siekiui,
pav. darbo valandų sutrum-
pinimui".

Spargo priveda daugiau
atsitikimų iš Markso takti-
kos, iš kurių pasirodo, jog
praktikoje mistras buvo tik
tai reformatorius, panašus į
E. Bernstein'a ir kitus "re-
vizionistus". Kitaip sa-
vareikalaujama nuo kiekvie-
no socialisto, kad akiai tikė-
tų Markso mokslui, o iškra-
pytos teorijos yra dedamos
archivan. P. Spargo nori
mums įkalbėti, kad tai nėra
reakcija prieš Marksa, tik
prieš tą "marksizmą", ku-
rio pats Marksas taip neke-
nė.

Tokią tai nuomonę apie
Markso įtekmę į šių dienų
socializmą išreiškia vyras,
kursai, kaipo Markso biogra-
fikas, jau dvylika metų kaip
tyrinėja moksliškojo socia-
lizmo tėvo gyvenimą, dar-
bus, raštus ir teorijas. Kaip

skaitytojas
rašyta sumaniai ir sąm-
gai. Tečiau šitų žodžių
tojui vis-gi rodo, ka-
"marksistai" bėga nuo
"marksizmo" ne dėlto, kad
norėtų sekti paties Markso
pėdomis, bet dėlto, kad
Markso mokslas tapo atras-
tas klaidingu ir gyvenimu
kad ir ateinančiųjų kartų
netinka.

KO MUMS TRUKSTA.

Mums truksta gerų dar-
bų. Be gerų darbų negali bu-
ti gerovės ant svieto. Kiek-
vienas privalo visados ir vi-
siems daryti gerai, ypač pri-
valo taip elgties žmogus ka-
talikas. Musytikėjim ir ka-
talikų bažnyčios mokslą į-
steigė Viešpats Kristus, tai-
gi ir privalome eiti Jezaus
Kristaus pėdomis, daryda-
mi gerai visiems, atsižiūrint
į jų kuno ir dvasios reika-
lus. Ištiesų ir turime daugy-
bę asmenų, abiejų lyties,
pasiūstusių kitų žmonių
labui. Yra tai kunigai, misi-
jonariai, vienuoliai ir t.t.
Vieni mokina mokyklose, ki-
ti prižiūri našlaičius prie-
glaudos namuose, tretai išpi-
rinėja kudikius nuo stab-
meldžių ir augina juos Die-
vui ir šventai Tikybai, ket-
vurti daboja ligonius dieną
ir naktį, ir t.t. ir t.t. Yra tai
didelės pasišventimas, nes
surištas su sveikatos nusto-
jimu, su smaguriavimų išsi-
žadėjimu, su sunkiu darbu,
bet už tai su viltim užmokes-
ties už viską danguje.

Vienas geriausiųjų dar-
bų - tai užsisakymas ir
skaitymas katalikiškų laik-
raščių. Bet gal, skaitytojai,
pasakys, kad skaityti kata-
likišką laikraštį tai mažas
daiktas, gal tarsi, kad nėra
laiko, kad neturi iš ko užsi-
rašyti, kad maži uždarbiai,
ir t.t.? Bet tavo sąžinė, mie-
las skaitytojai, atsakys ki-
taip. Ji tars tau, kad tu...
nenori užsirašyti nei skaity-
ti katalikiškų laikraščių...
Girdime, kad šv. Tėvas Pi-
jus X pavadinio katalikiško-
jo laikraščio leidimą didžiau-
siau darbu, žinomia taip pat,
jog jeigu apaštalai būtų gy-
venę mūsų laikais, tai būtų
išleidinėję laikraštį. Tai-gi
laikraščio leidimas ir jo skai-
tymas yra svarbių-svarbiau-
sias dalykas.

Šitame atžvilgyje mums,
lietuviams yra užstatytos
slaptis. Bedieviai ir cecil-
kai yra užklėję mus savais
laikraščiais, kurie melais
sudomalizavo ir išvedė iš
kelio šimtus mūsų brolių
katalikų. Daugybė lietuvių
katalikų yra katalikais vien-
iš vardo ir stovi lyg ant kryž-
kelio; jei pasuks į kairįjį ke-
lią, jų sugrįžimas iš to kelio
bus sunkus. Tai-gi, brolau,
jei dar tavo širdyje neuž-
geso Išganytojo mokslas, ne
susidėk su bedieviais ir cecil-
likais, nešelpk jų pragaistin-
gų darbų savo kruvinai už-
dirbtu centu, nepadėk jiems
platinti bedievybę! Ameri-
koje katalikišku laikraščiu
yra tik du: "Draugas" ir
"Žvaigždė". Jie tai, o ne ki-
ti laikraščiai privalo rasties
kiekvienoje šeimnyoje, juos
tai reikia skaityti ir remti.

Lietuvoje yra daugiau kata-
likiškų laikraščių. Ir juos
remkime, ir juos skaityki-
me! Musų lietuvių yra tris
milijonai. Tai-gi ką galėtu-
mime nuveikti, jei mus suriš-
tų kruvon katalikiški laik-
raščiai, ką galėtumėme at-

...si eitumine
...en K...
...parodytais
...keliaist!
...Apsistokime, pagalvoki-
...me ir susipraskime!

Maziukas.

IS SALIES ZIURINT.

"Katalikas" ginasi ra-
gais ir nagais. Ginties, žino-
ma, reikia, nes prie to verčia
kova už buvį, bet iš šalies
žiūrint keista, kad "Katali-
kas" dar vis itiki ir senobinį
ginklą, — burnojimą. Nau-
jaisi-gi, visų priimta, ina-
gi — protą, jis vartoja tik
tik, kad šiaip būtų surišus
i kruvą sakinius. Keliolika
metų atgal burnojimas buvo
labai išsivyravęs tarp lietu-
vių Amerikoje, ir Europos
laikraščiai nereikalavo labai
daug galvoti apie humoris-
tiką, — užteko tik šitą pers-
pausdinti iš pirmo geresnio
Amerikos laikraščio, ir hu-
moras budavo užtikrintas.
Bet šiandien dalykai kitaip
virto, nes patyrimas parodė,
kad burnojimas daro pasi-
biaurėtiną įspūdį ant išla-
vintų protų, suterzina ma-
žiau apšviestus, bet gerus
žmones, o ištvirtėliams pa-
tinka tik tada, jei buvę pa-
teptas kokiais ribiais tau-
zijimais. Šiaip burnojimas,
paeinantis tik iš tulžies, vi-
suomenę apeina tik tiek,
kiek savytarpinis bobų pa-
sikolijimas, — ir kaip gink-
las yra suvis — netikęs.
Taigi įstabu, kad "Katali-
kas", rodos, jau nejaunas
laikraštis, dar to nepatyrė.
Teisybė, jis gimė lygiai ta-
me laike, kada nešvanku-
mas buvo madoje, dėlei to
gal senas puodas vis dar at-
soduoda tuo pačiu uždaru.

Kaip ten nebūta, "Katali-
kas" burnojimą labai myli
...nenoriai įveda kokią lem-
...žodį, pavyzdžiui "sa-
...pienti sat", bet ir tas taip
keistai įskverbta, kad, ro-
dos, tik dairoi, kaip čia jam
išstrukus. Tas sapienti sat,
prikertgas prie "Kataliko",
prirodymų (No. 4), primena
...iš Lietuvos gyvenimo,
būtent, kad mažas pievų
pūlinkininkas, basame uni-
forme, išžiūrėjęs į dides-
nius savo draugus, atsibė-
gioja, pakelia koją ir kaip
terkštėlis iš botago, tai tuoj
išseina... sapienti sat. Vy-
resniejie jo draugai pasie-
pia, kad nepadarėtaip, kaip
reik, terkštėlejo ne savo vie-
toj, bet ką tu su juo, sapien-
ti sat, ir gana!

Matysime tuoj, kad tas
sapienti sat tai vienatinis
"Kataliko" apsigynimas,
nes kiti privadžiojimai jau
ne tai, kad šlubuoja, bet sta-
čiai prieštarauja viens ki-
tam. Pavyzdžiui sako, kad
"Draugas" yra farizėjiskas
laikraštis, nes išmėtinėja
"Katalikui" nekatalikybę.
Tai tau! Juk farizėjus už tą
tik ir vadinasi farizėjum,
kad nesako į akis teisybės,
"Draugas" — gi visai nefa-
rizėjiskai "Kataliką" akė-
...Ar tame gal to vardo prie-
stis, kad "Draugui" buk-
...pi Susivienijimo tūkstan-
...? Tai kam tuojau minė-
...kad jam užtenka 25 cen-
...? Kas slekia prie tūkstan-
...tas nepasikakina 25 cen-
...s, ir advenai.

idėjų, kurių bent pradžia
yra tame, kad apgynus Susi-
vienijimą nuo tokių globė-
jų, kaip "Katalikas", kurs
organo užduoties negali at-
skirti nuo atsižiūrėjimo i
tūkstančius, ir dėlei to ita-
ria "Draugą".

"Katalikas" vadinu kuni-
gus tinginiais, nes — nes
sapienti sat, tai visas jo pri-
rodymas. Gal norėjo pasa-
kyti, kad kunigai nėra eks-
pėrtai suradime laikraščiu
apgarsinimų, kad neprilaiko
"bankelių", apdraudžiamų
affidavitais, — rodos taip
butų teisingiau, bet kur tau,
— tinginiai, ir gana. Jau ne-
šnekan apie tai, kad kunig-
ai yra faktiškai žmonių
vadovais, ką tinginiai varg-
šai galėtų atlikti, — užteks
tik paminėti, kad jei jie bu-
tų tinginiai, tai nereikėtų
jų bijoties, nereikėtų burnoti,
kad sumažinus jų įtekme,
nereikėtų prie vienu laizyti-
ties; o kitus šmeižti, — ar
ne taip? Čia man rodos tiks
sapienti sat.

"Katalikas" sako, kad
"Draugo" vedėjai esant to-
kie nožnius, kad pasirengę
ji nudurti, kaip antai tas Ma-
cochas. Praktiškai imant,
nudurti "Kataliko" vedėją
nebutų naudos, nes jo vie-
ton galėtų stoti kitas — ga-
besnis, kurs mažiau kenktų
sau, o daugiau kitiems ir
kurs stengtusi verčiau įzei-
sti priešą pašiepiu, ne kaip
patį save — nesamone. Jei
kunigai neatsižiūrėtų į krik-
ščioniškas pridrybes, tik
ieskotų egoistišką savo rei-
kalų, tai jiems reikėtų tik
melsties, kad "Kataliko"
vedėjas pasilikytų tokiu, ko-
kiau yra. Macochas buvo tik
vienas, lygiai kaip ir Čolgo-
šas, kurs taip pat tinka prie
"Kataliko", kaip Macochas
prie "Draugo", bet jei Ma-
cochų butų ir pilna pasaule,
tai "Kataliko" vedėjas savo
loca nesamone, — atsipra-
šau, — lėšomis, pilnai būtų
apdraustas nuo nudurimo.

"Katalikas" giriasi, kad
"Draugas" negali jo pasi-
tyti nei doriškai, nei tech-
niškai. Kad negali, — tai
aišku, bet kad — nenori, tai
dar aiškiau. Doriška "Kata-
liko" jupelė taip marga,
kaip druginis žiurastas, ir iš-
visų jo doriškų pasistengi-
mų išseina tik viena išvada,
— kad jo leidėjui reikia už-
laikyti šeimyną.

Be abejonės, tai geras tik-
slas, bet šeimynų yra mili-
jonai. Jei kiekvienas žmo-
gus palaikymui savo šeimy-
nos listų visuomenei į akis
ir dėlei savo tikrai labo intų
šokinėti tarp priešingiausių
idėjų, kaip cigonas tarp la-
nų, tik lietaus, tai pakiltų toks
chaosas, apie kokią nei grai-
tų. Pavyzdžiui sako, kad
"Draugas" yra dar daugiau
gerai dar, kad mės viena
turi "Kataliką" teturime.
Sujungtoms spėkoms reikėtų
jį palaikyti, kaip pavyzdį
nepasekmingai sėdinčio ant
dviejų kedžių. Sunki tai už-
duotis. Tam reikia turėti di-
dį gudrumą ir nemažesnę
begėdybę. "Katalikas" tik
vieną teturi: didį gudrumą,
žinoma.

Kas link techniškosios pu-
sės, jei čia suprasime raide-
ų, popierą, tai "Katalikas"
stovi gana gerai. Bet jei
technika prasme paimsime
plačiau, — kaip parinkimą
medžiagos, sutvarkymą
straipsnių ir abelą laikraš-
čio plianą, tai čia jau "Kata-
likas" yra tiesiog nepaly-
gintas. Ir didžiausiam geni-
jui sunku būtų padaryti tas,
ką "Katalikas" atlieka su-

vis automatiškai, nes nes-
monės psichologija neturi
tam tikrų taisyklių.

Tik tarp lietuvių ir dagi
tik pradžioje jų tautiško iš-
sivystymo toks laikraštis
gali pasekmingai gyvuoti.
O. Key.

**ČEKAI PAVYDŽIU
MUMS.**

Užlaikymo savo tautos
nuo germanizacijos įtekmes
čekai turi po visą savo šalį
išplatinę draugijas, vadinam-
as "Jednota" su tikslu
tautiškai-agitacijimi. Kiek-
viena tokia "Jednota" už-
laiko surašą kiekvieno gy-
ventojo čekiškos kilmės,
taipogi surašą kiekvienos
ypatos įtekmingos savo tau-
toje. Jijė steigia mokyklas
ir knygynus, jijė rupinasi
pastatyti į valdžias vietas
žmones gabius ir pažįstan-
čius savo reikalus, jijė pa-
rengia sueigas ir pasilinks-
mėjimus tautos labui ir pa-
simokiniui. Geriausia to-
kių draugijų ir vyriausioja
yra taip vadinamas "Matice
Skolska" (Mokyklų motinė
lė) gyvuojanti jau nuo 1880
metų, kuri pereitą mėnesį
apvaikščiojo paminėjamą
30 metų nuo savo įsteigimo.

Isteigta tuo laiku kada čekų
tauta buvo didžiausiam pa-
vojuje nuo vokiečių, jijė su-
obalsi "Tauta sau" pradė-
jo vartoti kultūrinę kovą su
savo priešais ir varo ją su
didžiausia pasekme, taip
švietime savo jaunomenės
tautiškoje dvasioje, kaip ir
saugojime jos nuo vokiečių
varomų ištautinimo.

Sekasi jiems dėlto, jog vi-
sa čekų tauta tam pritaria,
nesigailėdama išlaidų. Laike
turiu dešimties metų čekų
tauta išleido 30 milijonų do-
lerių, jos palaikymui, kas
pareina po milijoną dolerių
metams. Ačiū tiems fon-
dams ir tam dosnumui "ma-
tice" įkurė tais metais apie
100 liaudies mokyklų, 70
vaikų mokyklėlių, 10 viduri-
nių mokyklų ir vieną vaiz-
bos mokyklą daugiausiai Ček-
kijos pakraščiuose — Mora-
vijoje ir Šlionžke. Nežiū-
rint į tai, kad jos tur išlai-
kyti lenktynes su valdiškom
mokyklomis, šiandien
pradžioje 1911 metų "Matice"
globoje yra 118 mokyk-
lų, kuriose mokina 450 mo-
kytojų abiejų lyčių: mokosi
gi daugiau, kaip 12 tūkst.
vaikų abiejų lyčių. Visą
"Matice" gyvavimo laiką
jos mokyklas lankė 250 tūks-
tantių čekų vaikų, kurie iš-
leli to neįstauję, bet išau-
go į geras susipratusias dar-
bininkus tautos dirvoje. Taip
tai veikia čekų "Matice", o
apart jos yra dar daugiau
panašių susidraugavimų, tu-
rinčių tikslą tautiškos agi-
tacijos tarp savųjų.

Neseniai moravų "Jed-
nota" išleido brošiūrą, kuri
platinasi tūkstančiais egzem-
pliorių vardu "tautiški pris-
kymai". Privesiu čion keletą:
Kiekvienas čekas tegul rupi-
nasi kalbėti grynai čekiškai,
vengdamas svetimų žodžių
išsitarimų, darkančių gražią
čekų kalbą. Čekų vaikai tu-
ri lankyties į čekų mokyk-
las, draugauti su čekų vai-
kais, taipogi turi melsties ir
giedoti bažnyčioje čekiškai.
Čeko kambarys turi but pa-
puoštą čekiškais paveik-
lais, šalia paveikslų šventų-
jų turi but paveikslai iš ček-
jų istorijos. Senovės čekų
šventės turi but atnaujintos

ir primenamos. Jau negirdėti
Lai tėvai, arba senesniejie
primena vaikams savo tau-
tos padavus, ir apvaikščioja
sukaktuves svarbesnių tau-
tos atsitikimų. Kiekvienuo-
se namuose turi but patrijo-
tiškas čekų laikraštis.

Lai čekas nesidrovi savo
kalbos niekur, net budamas
tarp svetimųjų, tegul dra-
siai kalba čekiškai. Čekų
kalba lai skamba ant gatvių,
sankrovose, ant kello prie-
angyje ir visur. Jeigu kreip-
iamės prie ko su klausimui,
kalbėkim pirmiau čekiškai.
Lai kiekviena čekų šeimyna
neapleidžia nei vienos pra-
tatiškai-agitacijimi. Kiek-
kalbos ar pasilinksminimo
sutaistyto tautos labui. Lai
kiekvienas čekas perka pas-
savo pirklius ir lai palaiko
savo tautiečius. Tėvų paliki-
mą lai kiekviena šeimyna lai-
ko už šventą ir lai neperlei-
džia i svetimas rankas. Su-
tauptą skatiką tegul pade-
da i čekų banką ir paskolos
iesko tiktai čekiškose banko
se arba paskolos namuose.

Tėvas motina ir visi se-
nesni tegul priguli prie ček-
ų draugijų. Įstautelius ir
išgamas savo šeimynoje te-
gul kiti sėnariai rūpinasi
gauti atgal dėl tėvynės.

K. V. M.

Keliones Inspudžiai.

Seka.

Prisipažįstu, kad man to
medžio labai pagailo. Buvo
tai pirmutinis ženklas, kad
jau nevyksta randu taip, kaip
palikau. Dabar jau žingeidū
mas pabudo, veržte veržėsi
į savo tėvus, nes jau ir jie
nejauni. Arkliai sparčiai be-
gė, bet man norėjosi da grei-
čiau juos pavaryti, kad tik
greičiau viską išvysti ir ži-
noti. Bet štai jau ir Vidgė-
liai ir mano tėvo namai. Pir-
mutinis patiko mane brolis,
sveikas ir drutas, kaip ir bū-
vo. Toliau, da man nespė-
jus nei iš vežimo išlipti, at-
bėgo motina ir mane pama-
čius, pradėjo iš džiaugsmo
verkti. Dabar jau nudžia-
gau, nes mačiau visus svei-
kius ir linksmus. Tėvų na-
muose taipgi daug kitaip ra-
dau. Padidintas pora margų
sodas ir prisodinta medžių,
kurie šeiminkui da tik pri-
žada ateityje naudą atnešti,
naujos, da nepabaigtos stū-
bos, naujas jau suvis kitoje
vietoje svirnas ir t.t. Dairau
si aplinkui, norėdamas vi-
stantiū čekų vaikų, kurie iš-
leli to neįstauję, bet išau-
go į geras susipratusias dar-
bininkus tautos dirvoje. Taip
tai veikia čekų "Matice", o
apart jos yra dar daugiau
panašių susidraugavimų, tu-
rinčių tikslą tautiškos agi-
tacijos tarp savųjų.

Antrytojaus nuvažiavau
i Daukšius atlaikyti šv. Mi-
šias ir pasimatyti su kun-
klebonu Baltrušaičiu. Dauk-
šiai turi naują gražią mūri-
nę kleboniją. Bažnyčia taip
kaip ir seniau išrodo, bet
upės krantas, ant kurio a. a.
kun. Krakaitis prisodino me-
džių, o už ką ant jo daugelis
neįsimtingų žmonių labai
pyko, dabar tiems medžiams
suaugus, išrodo labai gra-
žiai. Teisingai dabar jau ga-
lima sakyti, kaip sakydavo
kun. Krakaitis, "pamatysi-
te, medžiai tenai taip su-
augę, kad meškos galės sa-
vo vaikus vesti". Dabar jau
augsti medžiai ir duoda ge-
mėsnes pievos, o net ir lau-
rą pavėsi ir išvaizda. Apie
Daukšius da turiu pasakyti
tą gerą, kad tenai dabar
nėra netik monopolio, bet
net aludės. Todėl dabar

Daukšiuose visi žmonės gra-
žiai gyvena ir jau negirdėti
girtuoklių kiksnių ir pešty-
nių, kaip kad seniaus buda-
vo. Pasakoja man, kad kas
tenai norėjo aludę uždėti,
bet jį tuojaus per laišką per
sergėjo, kad to nedarytu,
nes labai gaudysis. Žmogus
pabugo ir dabar aludės nė-
ra. Dieve duok, kad ir to-
liaus taip būtų! Vienas ma-
ne norėjo įtikrinti, kad alu-
dės uždėjimas da nebutų to-
kios blėdingas, jeigu, sako,
tik bačkaitėms alų pardavinė-
tų ir ant vietos būtų už-
drausta gerti! Ak, sako, būtų
geriaus, nes dabar kam pri-
reikia alaus, ar tai krikšty-
noms ar veseiloms, ar ko-
kiai kitai įskilmei, turi net
i Mariampolę arba Gudė-
lius keliauti, o tada čionai
ant vietos gauti ir nereikėtų
arklius vaikyti. Tokis žmo-
gus klysta. Teisingai, tu-
rint ant vietos alų, nereikėtų
arklių vaikyti, bet todėl ir
to alaus norinčių būtų dau-
giau. Tada kožną nedėdie-
nį to alaus žmonelės užsima-
nytų ir prie kiekvienos ma-
žiausios pėgos siųstų par-
nešti bertainiuką, nes "ar-
klių vaikyti nereikia", o ga-
lima alų ir ant pečių parneš-
ti ir žmonės gertų daug dau-
giau. Dabar svečią turint,
norėtusi alučių jį pavaisin-
ti, bet kad reikia 8 verstus
važiuoti, idant jo gautum,
tai pereina ir noras ir apsi-
eina be alučio. Labai būtų
pagirtina, kad daukšiuose
neleistų niekam tenai alaus
pardavinėti. Jau jie gerai
žino, kiek girtuoklystė
jiems blėdies padarė. Kada
da karčema buvo, nestokavo
ir tokių atsitikimų, kad šim-
koriui visa ukė teko, o pats
gaspadorius turėjo krausty-
ties i pašalį. Laikė atlaidų
visi užsilaiko labai gražiai ir
rāmiai, nes nėra kur pasi-
gerti, o blaivi mušties nemo-
ka. Taip, Daukšiuose didelė
permaina ant gero. Bet ne-
taip yra Igliaukioje, kur yra
dvi aludės i monopolis. Te-
nai jau net paprastais ne-
dėdieniais atsitinka pešty-
nės, o laike Panos Švenčiau-
sios Užgimimo atlaidų, ka-
da po mišparų važiavau i
tėviškę, pasivijau diktoką
kruvą peštąkų — visi kru-
vinai, net baisyti žūrėti, eina
spiegdami ir kaukdami, id
kokios girinės žvėris. Tą pa-
tį per šv. Liudviko atlaidus
mačiau Liudvinave kur taip
gi yra kelios "prieglaudos",
kur galima deginti ir alu-
čių troškimą užpilti. Liud-
vinave peštynės da labiau
man pasibaurėjo, kad te-
nai pamaciau visą sumuštą
ir sukrutintą vieną vaikį
labai gerų tėvų. Mat jis už-
stojų savo pažįstamą, už ką
pats akmeni i pakaušį ga-
vo. Gudeliuose yra aludė,
kur gorišais pardavinėja
alų — todėl atlaidai be peš-
tynių jau neapsieina. Aiš-
ku, tad kad jeigu tik musų
Bažnytkiemiuose nebutų
monopolijų ir aludžių, pešty-
nės labai sumažėtų arba ir
visiškai dingtų.

Jevai Lietuvoje buvo la-
bai gražus, bet kad nuo pra-
džios liepos mėnesio pradė-
jo labai lyti, buvo labai sun-
ku juos suimti, o daugelis ir
supuvo. Liepos mėnesio pa-
baigoje ir rugpjūčio pradžio
je buvo taip daug lietaus,
kad visur buvo užsemtos žė-
mesnės pievos, o net ir lau-
rą pavėsi ir išvaizda. Apie
Daukšius da turiu pasakyti
tą gerą, kad tenai dabar
nėra netik monopolio, bet
net aludės. Todėl dabar

lis liko ant lauko ir, žinoma,
supuvo, o vietose visiškai jo
ir nepiovė: "kam, sako, da ji
pianti, kad aš jo vis tiek ne-
painsiu". Dobilai buvo la-
bai gražus ir net tris sykius
piovė juos. Išmintingesni u-
kininkai dobilus gerai su-
naudojo, nes, matydami,
kad juos sunku bus nuo lau-
ko sausius paimti, piovė juos
ir žalius, nesdami namo, sė-
rė jais gyvulius.

Soduose vaisių buvo aps-
čiai, bet agrastų retai kur
galima buvo matyti. Bulvės
užderėjo, bet anksti, dėlei
didelių lietu, pradėjo pūti.
Visos daržovės buvo labai
gražios.

Savo tėviškėje budamas,
norėjau pamatyti ir girią,
arba, kaip čia ją vadina, Pa-
les, o ypatingai jį gražius
kalnus, kurių tarpe gražiaus-
ias vadinamas Raizgiajį.
Yra tai senovės pilekalis,
bet girioje, atstumoje kokio
versto nuo krašto. Aplinkui
visą kalną auga augstokos
eglės, patysi kalno viršus
apsodintas aplinkui limi-
niais ir lazdynais po vieną
rėdą aplinkui. Pats kalno
vidurys gražiai apžėles lau-
kiniais dobilais. Labai ma-
gau ant to kalno sėdėti, to-
dėl ir dabar jį atlankiau. Ra-
dau po senovės lapių urvus,
bet jau liminių mažai. Sako
šiaučiai juos iškirtę vinu-
tėms. Apie šitą kalną labai
seni žmonės visai pšnekėda-
vo. Kada da aš buvau ma-
žas, buvo mūsų namuose se-
nukė Brusokienė, mano tėvo
teta, turinti jau apie 90 me-
tų. Ji taip pasakojo, jog se-
niaus žmonės tikėjo, kad po
tuo kalnu yra palocius, o ja-
me baisybė visokių ginklų
ir kitų daiktų. Taigi dabar,
ant Raizgosios sėdėdamas ir
klausydamas paukščių čiul-
bėjimo, atsiminiau tą senu-
tės pasakojimą ir pradėjau
kalną apžiūrėti. Jogeji buvo
dideli lietus, tat vanduo nuo
kalno bėgdamas, kai kurio-
se vietose išnešė žemes ir
kokįs mano buvo nusistebė-
jimas, kad aš pamačiau ak-
menis. Pradėjau krapštyti
lazda tai vienoj tai kitoj vie-
toje ir pietų pusėje radau
akmenis aiškiai rodančius,
kad tenai jais užkimstas je-
jimas i kokią požeminį urvą.
Paėmė mane noras kasti ap-
linkui ir atristi tuos akme-
nis, bet pasibijojau atsako-
mybės prieš valdžią. Kaip
man paskui tėvas pasakojo
jau prieš kelis metus koki
nežinomi žmonės atvažiavo
ir pradėjo kasti vakarų kra-
ste, bet užtiko juos girios sar-
gas ir norėjo areštuoti, tada
tie žmonės prižadėjo dau-
giau nekasti ir išvažiavo sa-
vu keliu. Aną metą atvažia-
vo kokis žmogus su popiero-
mis iš Peterburgo ir pradėjo
kasti, turėdamas valdžios
leidimą. Jo liko iškasta gilo-
ka duobė, bet jis prie savęs,
kasdamas, nieko neprisilei-
do ir kada jis išvažiavo nie-
kas nežino, tik duobėje liko
aiškūs ženklas, kad įsimta
kokia nedidelė skrinutė. Ta-
duobė yra po lazdu krumu
ir aš pats aiškiai mačiau,
kad tenai buta kokio ketur-
kampio daikto. Tas visas
sujudino mano žingeidumą
ir paprašiau savo brolio,
kad jis kitą metą mėgintų
gauti nuo valdžios leidimą
ir mėgintų kasti toje vietoje,
kur aš radau užverstą kelią
i urvą. Seniau tų akmenų ne
buvo matyti todėl, kad jie
buvo po žeme, šimet-gi, jo-
geji labai daug lijo, vanduo
nunešė žemę, ir akmenis at-
sairado ant virsaus.

Toliaus da yra trys maž-
ni kalneliai: Ilgoji, Didėji ir
Radutinė; kodėl tuos kalnus
vadina moteriškais varda-
is, t.y. ne Ilgasis ne Didysis, aš
nežinau. Šią vasarą valdžios
siųsti žmonės apžiūrėjo vi-
sas tas Pales, išmieravo upę
Dovinę ir pasakojo, kad atei-
nantį metą valdžia ketinant
išvalyti upę ir prakastus
per Pales kanalus, idant to-
kiu budu Pales išdžiovinti.
Tik, sako, žmonės turi dabar
skubinti rašyti i valdžią pa-
siskundimus, kad jiems toki
šlapumą daro daug blėdies.
Kitaip, sako, gali valdžia
viską užmiršti, kaip tai la-
bai tankiai atsitinka. Jeigu
teisingai upę išvalytų ir ka-
nalus per Pales iš naujo pra-
kastų, tada Pales išdžiovin-
tų, valdžia turėtų naudą iš
Palių, nes tada gerai augtų
medžiai, o aplinkiniai uki-
ninkai turėtų gerą ganėvą ir
pasitaisytų jų pievos, nes
tada ir tosios pradžiu.
Vargdieniai taipgi turėtų
naudą, nes ilgą laiką turėtų
gerą darbą, prie kasimo ka-
nalų ir upės valymo. Šią va-
sarą Palės taip buvo šlapios,
kad nevisur galima buvo
vaikščioti. Aš pats, lankyda-
mas Raizgiają, turėjau šoki-
nėti nuo krumo ant krumo,
kas, žinoma, ypač tokiom
sunkiam, kaip aš, neatsiėjo
lengvai, ir kelis sykius gana
giliai įklimpau, Jeigu Pales
išdžiovintų, tai tada jau ir
Žuvinto ežeras išdžiūtų vi-
siškai, nes jis ir dabar jau
gerokai nusekęs. Jau išto-
lo žiūrint, išrodo tik kokia ne-
apimama ake pelke. Aplin-
kiniai ukininkai iš to turėtų
labai didelę naudą, kadangi
jų, ežero pakraščiuose pie-
vos išdžiūtų ir labai pasidi-
dintų. Ukininkai privalėtų
dabar nesnausti, klabinai, o
gal ir pasisektų nuo valdžios
išgauti. Tik, deja, nėra kam
pradėti visus judinti, o be
judinimo žmonės patis nesu-
sipras, taip kaip nesupra-
to ir seniau, kada valdžia bu-
tų jiems tas Pales parda-
vus, žinoma, gana pigiai.

(Dar negalas.)

Kun. V. V.

Vargonininkas

inokantis, lietuviškai, len-
kiškai ir angliškai ir gerai
chorą vesti reikalingas i
Freeland'ą, Pa. Atsiiaukti:

Rev. J. Kasakaitis,

Freeland, Pa.

**S. L. R. K. A. CENTRO
VALDYBOS ADRESAI.**

- Jonas Riktoraitis, prez.**
67 James St.,
Waterbury, Conn.
- Kaz. Vaskėvičius, vice-prez.**
186 Jefferson St.,
Newark, N. J.
- Kaz. J. Krusinskas, sekr.**
457—17th st.,
Brooklyn, N. Y.
- Ant. Danisevičius, kas.,**
630 W. Centre st.,
Mahanoy City, Pa.
- Kasos globėjai:**
Juos. Vasiliauskas,
112 N. Greene st.,
Baltimore, Md.
- Kun. M. Pankauskas,**
Forest City, Pa.
- Kun. V. Vargirda, knygius,**
190 S. Meade st.,
Wilkes-Barre, Pa.
- Kun. M. A. Pankauskas,**
dviasiškas vadovas,
Forest City, Pa.

Dar apie Brooklyn'o Koncertą, atsilikusi Sausio 7 d. šių m.

Tas koncertas, kiek man teko matyti, buvo minėta net 7-se lietuviškuose laikraščiuose. Tarp jų labiausiai atsižymėjo, koksai tai Popas su savo kritika trijuose laikraščiuose, t. y. "Katalikė", "Darbininkų Viltys", 3 num. ir "Kėleivys" 4-am No., tą pačią giesmę traukdamas.

Pirmiausiai primenu, kad skaitytojai jokiems Popams netikėtų, nes, rodos, visiems yra žinoma, ką Popai linki lietuviams.

Pradžioje savo korespondencijos Popas apsimeta lietuvių patrijotų, apgailestaudamas, buk "ant keršto lietuviškai dainai buvo palikta vietos mažiausiai: iš 35 kompozicijų buvo tik 8 lietuviškos."

Meldžiamasis Popai, parodyk nors vieną tautą, kuri vien savas kompozicijas vartotų? O ypatingai mes lietuviai, iš kur galima imti savas kompozicijas? Kiek mes turime tikrų lietuviškų kompozitorių? Gal iki penkių, o ir iš jų kompozicijų tik maždaž dalis iš spaudos išėjus (lietuviškos muzikos kaip ir nėra.).

Nors Popas užjaučia lietuviškai dainai, bet kerštą lieja ant atsidavusių lietuviškos dainos pakėlimui asmenų. Štai, kaip sveikina šv. Cecilijos vedėją. "Dirigentas visiškai ignoruoja visus dirigavimo įstatus; jo dirigavimas panašus į malčių kapojimą, ar kompozicija parašyta C ar 3/4". Kiekvienas dirigentas takta rodo savaip, ar C 3/4 ir t.t.

Popui nepatinka šv. Cecilijos dirigento judėjimas ir taip: "Duodamas chorui ženkla pradėti — sujuda lygiai taip, kaip kad šokdamas per grovį. Toks tamptymasis padaro nemalonų įspūdį". Popas nežino, kad kiekvienas dirigentas turi savo ypatybes kaslink judėjimo. Mendelssohn'as darė netik ne malonų įspūdį savo judėjimu, bet juokingą: Popas būtų sakęs, kad ant stogo nori šokti, ne per grovį. Vienok žinovų yra pripažinti geriausi dirigentu.

Čia Popui rūpėjo ne blogos pusės dirigento, bet norėta pažeminti tą žmogų, kuris daug darbuojasi lietuvių dainos pakėlimui. Argi geriau, kad atėmus jam energiją, sėdėtų nieko neveikdamas, kaip ir Popas.

Negalima suprasti Popo kritikos, kad ir iš jo sakinio, buk šv. Cecilijos Choras "Karvelėli" Č. Sasnauc ko dainavo "gana gerai". Kokių būdu gana gerai, jeigu solistas dusliu balsu dainavo. Choras per daug garsiai akompanijavo, neužlaikė piano, o ypatingai pianissimo, visur rėkdamas plačia burna! Gal nei pats Popas nesuprato, ką rašė, o by tik rašyti?

Kad Popas yra priešas lietuviškos dailės, liudija šis faktas. Buk latvių soc. dem. choras viską gerai išpildęs. "Dirigentas pagal įstatus diriguoja, balsai išlyginti, tyri, it varpeliai". Vieni žodžiu Popui, buvo malonu jų klausyti. Kitiškomis ausimis klausant ir observuojant girdėjosi kas kitas. Jeigu "Dainos Choro" (kaip Popas sako) baso ir tenoro nebuvo girdėti, tuo labiau

nesigirdėjo Popo giriamųjų: jų sopranai tinkami vien altams, o dirigentas istatų nei nemanė pildyti. Aš čia nepeikiu latvių ir negiriu savų, nes žinau, kad latvių, taip kaip ir lietuvių chorai, jauni ir nevien dainomis užsiima, nes visi minėtų chorų nariai, tai surukusių dirbtuvių darbininkai. Žinoma, ne prisilygina ir neprilygys savo dainavimu ir balsais prie... operų giesmininkų.

Kaip matyti iš korespondencijos, Popas nori parodyti save dideliu žinovu teorijos lietuviškų dainų, bet praktikoje parodo vien savo neapykantą. Ateityje Popui velinu pasidaruoti daugiau lietuviškų dainų pakėlimo, o mažiau keršto rodyti sąviamsiems. A. S.

AUKOS ŠV. KAZIMIERO SESERŲ VIENUO. LYNUI

Iš Spring Valley, Ill.
Kun. Fr. Valaitis \$35.00
Iš Mahanoy City, Pa.
Jurgis ir Magdalena Ben-dineckai \$20.00.

Iš Chicago, Ill.
Kun. Dž. M. Kriaučiūnas \$20.00.

Kun. J. Kolesinskas 10.00.
Kun. A. Ežerskis 50.00.
Ig. Vitkauskas 1.00.
Liud. Pranciulaitė 1.00.

Iš Kingston, Pa.
Katarina Kviešutė 200.00.
Iš Worcester, Mass.

Kun. V. Bukaveckas \$100.
Iš Waterbury, Conn.
Kun. P. Saurusaitis 25.00.
Nuo išparduotų "Apaštalytės Maldų" rankvedėlių \$8.00.

Magd. Rinkevičiūtė 10.00.
Iš Waukegan, Ill.
Kun. M. Krušas 50.00.
Iš Baltimore, Md.
Kun. J. Lietuvnikas 50.00.
Iš Westville, Ill.
Kun. K. Skripka 25.00.
Kilčauskis Juozas 10.00.

Po \$1.00 aukojo:
Gustas Jonas, Mauricas Kazys, Sil... Pranas, Indziulis Jonas, Pernaruskis Antanas, Jasinskas Petras, Jasinskas Jonas, Milevskis Pranas, Stačiokas Juozas, Komperda Vincas, Balsys Jonas, Šlikas Antanas, Preitkis Jonas, Šlajienė Elzbieta, Jurgutienė, Jurgutis Simonas, Porzadkienė, Viktoras N., Šimkus Jonas, Gudavičia Mateušas, Neverdauskis Jonas, Balsierius Antanas, Savickis Juozas, Plauška Petras, Aleliūnas Tadas, Šerys Pranas, Malažinskis Petras, Sakalauskis Kazys, Karalius Petras. Kontrimavičia Juozas, Norvilas Peliksas, Miglinis Jurgis, Dovgiallo Alex., Sesevičia Jurgis, Paliukonis Juozas, Rymeiko Juozas, Žimontis Stanislovas, Mačiūda Kazys, Pacukevič Julija, Grincevičienė Aleksandra, Matukienė, Jačonis Juozas, Karpavičia Jurgis, Preitkienė Kotrina, Pasieb Antanas, Mendrala, Stempa Juozas, Zydlo Jonas, Orłowska, Jonas N., Valentas ZL, Skiera Jonas, Truskowski. Smulkesnių aukų: \$39.43.

Viso: \$126.43.
Iš Lawrence, Mass.
Kun. A. Jusaitis \$25.00.
Steponas Barbatavyčius 2.00.

Po \$1.00 aukojo:
Adomas Stravinskas, Jieva Sabaliauskutė, Magdalena Buinavičiūtė, Emilė Jurkauckiūtė, Karolina Pat

lionitė, Rozalija Matukaitienė, Agota Kibildžiūtė.
Po 50c.:
Jonas Kirdėjus, Pranas Juškevičius, Zuzana Andriukaičiūtė, Petras Navickas, Elena Kazlauckiūtė, Ona Greskienė, Agota Simonitė, Barбора Krušinskienė, Zofija Pupalaigiūtė, Kas-tantas Šimkonis, Vincentas Ambrazevičius, Karolius Karsokas, Antanas Bar-kauskas. Smulkesnių aukų: \$25.16. Viso: \$65.66.

Kun. A. Staniukynas.

INDOMI KOMPLEKSIJA.

Kartais mes matome žmonis, turinčius idomią kompleksiją Jie yra išblyškę, pageltę, sumenkę. Veidai įdubę ir aptraukti rudais taškais. Tokia kompleksija yra ženklus betvarkės malimo or-ganuose, kepenyse, pilve ir žarnose. Tokiuose atsitiki-

muosia Trinerio Ameriko-niškas Elixiras iš Bitter Vy-no yra tikriausias vaistas. Vartok jį per nekurį laiką sulyg užrašo ir tēmyk jo pasekmes. Kepenys ir žarnos tuoj atgaus savo veiklumą, o kraujas taps tyru. Trine-rio Amerikoniškas Elixiras iš Bitter Vyno tapogi sustiprina nervus, panaikina jų ligas, sutvarko vidurių veikimą ir prašalina galvos skaudėjimą. Gaunamas ap-tjekose. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chi-cago, Ill.

Jonas: — Baltrau, aš sapnavau malonų sapną šia-nakt!

Baltrus: — Na, ką-gi to-kio malonaus?

Jonas: — Nagi sapnavau, kad tamsta sugrąžinai man tuos \$10.00, ką esi skolingas. Baltrus: — ?

CHARLES DICKENS.

OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

(Sėka.)

Kadangi ant pono Gamfieldo buvo puolęs menkas itarimas, buk jisai nukankinęs mirtinai tris ar keturis vaikus, tai jam rodėsi, kad valdžia dėl kio ten nesu-prantamo vaikiskumo paėmė tą aplinkybę ir savo galvas ir davė jam tokį atsakymą. Tas buvo, labai nepanašų į jų paprastą elgimosi būdą, bet kadangi p. Gamfieldas ne-turėjo ypatingo noro atnaujinti tuos visokius paskalus, tai jis suglemžė tarpu pirštų savo kepurę ir palengva at-sitraukė nuo stalo.

— Tai jūs nenorite leisti jį pas mane, tamstos! — už-klausė p. Gamfieldas, atsigrižęs nuo durų.

— Ne, — atsakė p. Limbkins, — bent, kadangi tai yra nedoras pardavimas, tai mums rodosi, kad tamsta gau-tum kiek mažiau, ne kaip stovi apgarsinime.

P. Gamfieldo veidas nušvito. Greitai grįžęs pas stalą jis užklausė:

— Tai kiek jūs man duosite, ponai? Nespauskite perdaug vargdienio žmogaus. Kiek jūs duosite?

— Turiu pasakyti, kad pilnai užtenka trijų svarų ir dešimties šilingų, — atsakė p. Limbkins.

— Da dešimčia šilingų perdaug, — tarė ponas su bal-tu bruslotu.

— Nagi! — tarė Gamfieldas, — duokite keturis sva-rus, ponai! Duokite keturis svarus, ir išsibodėsite jo ant visados. Mat!

— Trijs svarai ir dešimtis šilingų, — tarė p. Limb-kins tvirtai.

— Nagi! Aš padalysiu skirtumą, tamstos, — ragino Gamfieldas. — Trijs svarai ir penkiolika šilingų.

— Nei skatiko viršaus, — buvo tvirtas atsakymas pono Limbkins'o.

— Jūs baisiai mane spaudžiate, tamstos, — tarė Gamfieldas, mostelėjęs ranka.

— El kvailybė! — tarė ponas su baltu bruslotu. — Jis būtų perpigus, jei mes nieko nenuderėtumime. Imk jį, nesumanus žmogau! Tas viskas kaip tik tau tinka. Jam reikia lazdos dabar ir paskui, tik tas jį pataisys. Jo užlaikymas neatsieis perbrangiai, nes jis kol gyvas dar nepersivalgė. Ha! ha! ha!

P. Gamfieldas dirstelėjęs ant ponų, apsedusių stalą, ir pamatęs, kad jie šypsosi, nusijuokė ir pats. Padaryta sutartis. Bumblyui tuoj' buvo įsakyta, kad Oliveris Twistas su visomis jo popieromis būtų pristatytas valdžiai tą patį pavakarį, — užtvirtinti derybas ir pasirašyti.

Dėlei to nusprendimo mažas Oliveris, didžiausiai jo nuostebai, tapo išleistas iš po užrakto ir apvilktas bal-tais marškiniais. Vos tik atliko tą sunkią pareigą, prie kurios buvo nepratęs, kaip p. Bumblys savo rankomis at-nešė jam bliudą košės ir šventadieninę delianką — dvi uncijas duonos. Ant tokio bausaus reginio Oliveris ėmė gailiai verkti, ne be priežasties spėdamas, kad valdžia tur-būt nusprendė jį papiauti kokiam naudingam tikslui, kitaip nebūtų taip smarkiai jo penėję.

— Nedaryk raudonų akių, Oliveri, tik valgyk ir būk dėkingas, — tarė Bumblys su įspudinga didybe. — Tave ima ant užlaikymo.

— Ant užlaikymo, pone, — tarė drebėdamas kukdikis.

— Taip, Oliveri, — tarė Bumblys. — Malonus ir gai-lestingas ponas, kurių daugelis galėtų būti tavo tėvais, Oliveri, o kurių tu visai neturi, paįms tave ant užlaikymo, išmokys gyventi ir padarys tave žmogumi. Norint parapi-jos iškaščiai išneša tris svarus ir dešimtį šilingų! Trijs svarai ir dešimtis šilingų, Oliveri, ir tas viskas už nieką siratuką, kurio nieks negali mylėti!

Kada p. Bumblys pasakęs tą griausmingu balsu, ap-sistėjo, kad atgauti kvapą, ašaros riedėjo per veidus na-bago vaikelio, kurs gaudžiai galkščiojo.

— Paliuk! — tarė p. Bumblys, šiek tiek atsileidęs

nes tapo paglostytas pasekme, kokią atnešė jo iškalba. — Nustok Oliveri! Nusišluostyk rankove akis, ir neberk ašarų košen; tai kvailas darbas, Oliveri.

Žinoma, tai buvo kvailas darbas, nes košeja buvo už-tektingai vandens.

Beeinant magistratan, Bumblys mokino Oliverį, kaip jis turi ten apsieiti. Pirmučiausia jis privalo būti labai linksmas, ir kada tas ponas paklaus jo, ar nori eiti pas jį tarnauti, tai privalo jam atsakyti, kad noris labai. Tą Oliveris prižadėjo padaryti labiausia dėlto, kad Bumblys jį kumštelėjo, nors nieko nesakė, kas jam teks, jei ne-klausys. Atėjus ir kanceliarija, Oliverį uždarė tik vieną ir liepė palaukti.

Pusę valandos vaikas ten laukė su drebančia širdžia. Kiek laiko išėjus, p. Bumblys iškiso per duris galvą, jau nepridengtą kampuota skrybėle ir tarė garsiai:

— Dabar, mano mielas Oliveri, eik šen pas poną.

Vos tą ištaręs, Bumblys rusčiai ir grumojančiai susi-raukė, ir atsiliepė pašnabždoms: — Atsimink ką aš tau sakiau, tu mažas niekše!

Oliveris nekaltai nusistebėjo iš tokio priešingingo užkalbinimo, bet jam nedavė atsiliepti ir greitai nuvedė į antrąjį kambarį. Buvo tai platus rumas su dideliu lan-gu.

Už stalo sėdėjo du ponai su išpuštuotom galvom. Vienas skaitė laikraštį, kitas per akinius tēmyjosi į mažą popierą, kuri gulėjo ant stalo prieš jį. Ponas Limbkins stovėjo gale stalo iš vienos pusės, p. Gamfieldas su pu-siau apipraustu veidu iš kitos. Aplinkui sukinosi keli pasiputę vyrukai su ilgaauliais čebatais. Ponas su ak-niais beskaitydamas popierą, pradėjo snausti. Kada Oli-verį pastatė prieš juos, valandžiukę visi tylėjo.

— Štai čia tas vaikas, jūsų malonybe, — atsiliepė Bumblys. Pirmasis ponas, kurs buvo beskaityęs laikraš-tį, pakėlė galvą ir patraukė už rankovės antrąjį poną, nuo ko tas pabudo.

— O, tai šitas vaikas? — tarė senasis ponas.

— Tai jis, atsakė Bumblys. — Linkterėk viršininkui, mano mielas.

Toliaus bus.

ŽIEMA.

Jau rogių kelias darosi,
Atgrumba jau nagai,
Ir motinos jau barasi,
Bet ar klausys vaikai?

Ledu jau upės dengiasi.
Išryto ir popiet,
Visi vaikučiai stengiasi
Smagiai pačiužinėti.

Nuo šalčio drėba, traukosi,
Pastyrę, kaip ragai,
Mama gi pasišaukusi,
Da įkrečia smagiai.

Laukai, tarytum patalu,
Apsidengę sniegu,
Rugiai nepaiso pašalo,
Jiems šalčio nebaugu.

Aglaitės dailiai puošiasi:
Jų puikūs apdarai;
Beržai ir gluosniai šiaušiasi,
Jiems šalta, negerai.

Paukštelių nēr', — da rudenyj'
Išlaskė jie bukliai;
Tik liko mūs kasdieniniai,
Varnelės ir žvirbliai.

Ir žmonės jau susimetė
Iš lauko į stubas.
Dabar prasta darbymetė:
Vos kulia žirnius kas.

Žiema tai jiems ne vasara,
Kurį paprato peikt:
Stuboj' per visą vakarą
Nežino nei ką veikt.

Tik verpdama gal pašukas,
Kaimynė senyva
Rimtas jiems seka pasakas,
Kaip neša jos galva.

Ar kliasų koks mokylinis,
Jauniausias iš visų,
Senas knygas bažnytines
Jiems perskaito balsu.

Ir iš mokyklų atneštą,
Jis skelbia kaip kada
Jiems dorą mokslą, apšvietą,
Mat, bus iš to nauda.

Jie išsižioję dedasi
Į galvą jo žodžius.
Iš kur jisai čia radosi,
Toks jaunas ir gudrus?

Ir ilgai visi negula:
Klausyti taip smagu!
Už lango staugia viesula
Ir purškia su sniegu.

Ir taip žiemelė braškanti
Sau slenką, pamaži,—
Tai skystą sniegą blaškanti,
Tai vėl sveika, graži.

J. K.

MALDA.

Iš Lermontovo.

Jei sunkia leidžiu valandą,
Jei širdžiai neramu,
Maldele aš su atida
Iš atminties kalbu.
Yra jiega raminanti,
Jos žodžius' užslėpta,
Ir atsilsį gaminanti
Grožybė jos šventa.
Nuo dūšios lyg nusirita
Nerimastis sunki.
Romybė vėl užtikrinta:
Meldiesi ir verki.

J. K.

„Draugo“ Agentai.

Rev. J. Sutkaitis,
2112 Sarah st.,
Pittsburg, Pa.

A. Kasparavičius
27 E. 23 rd st.,
Bayonne, N. J.

Juozas Mačiūskas,
Forest City, Pa.

T. Kizievich Box 167,
Minersville, Pa.

M. Karbauskas, 52 G. st.,
So. Boston, Mass.

J. Mikutaitis,
1327 Rebecca st., S. S.
Allegheny, Pa.

J. Bartoševič,
4417 Marshfield ave.,
Chicago, Ill.

M. Urbanavič, Box 33,
Thomas, W. V.

J. Antanaitis Box 22,
Swyers, Pa.

J. Versiackas,
65 Davidson st.,
Lowell, Mass.

Juozas Akevičius, P. O.
Silver Creek, Pa.

Vincas Stasevič,
349 Hamilton st.,
Grand Rapids, Mich.

Jonas Leipus,
1022 Bay st.,
Superior, Wis.

Alex. Pričinauskas,
1232 Lincoln ave.,
Waukegan, Ill.

Pranas Smolenskis,
71 Hudson ave.,
Brooklyn, N. Y.

St. Petruškevič,
223 E. 6th st.,
Mt. Carmel, Pa.

M. K. Petrauskas,
264 Pine st.,
Kenosha, Wis.

A. Urbonavič,
329 River st.,
Plymouth, Pa.

Juozas Podžukynas,
1338 So. Canal St.
Chicago, Ill.

Dom. M. Andrulionis,
65 Davidson st.
Lowell, Mass.

Ant. Tuškėnis Box 116
Plymouth, Pa.

Julius Bukantas,
94 Blackstone st.,
Boston, Mass.

Jonas Ramanauskas
135 Ames st.,
Brockton, Mass.

B. P. Miškinis,
Box 124, 35 Arthur st.
Montello, Mass.

Reikalingas vargonininkas
šv. Juozapo parapija, Ma-
hanoj City, Pa., mokantis
gerai vesti chorą ir mokyklo-
je atsakančiai mokyti. Al-
tos \$50.00 ir ineigos. Atsi-
sukti pas:

Kun. S. Pautienų,
Mahanoy City, Pa.
(to 13)

Pirmas Didelis Balias.

Parengė S. L. R. K. A., 70-
ta kuopa iš Old Forge, Pa.,
(Barbertowne) ant 18 d. va-
sario 1911 m. Atsibus J. Buš-
kos salėje ant Tom str., In-
eiga dykai, taigi atsilanky-
kite kuoskaitlingiausiai.

Kviečia Komitetas.

Mikas. — Na sakyk tu
man, Baltrau, kas būtų, jei-
gu nebūtų bažnyčių nei ku-
nigų, nei tikėjimo?
Baltrus. — Hum... tada
"Keleivio" redaktorius Mi-
chelonas neturėtų ką rašyti
į "Keleivį"... ir "Kel." tu-
rėtų bankrutuoti; o jo redak-
torių Gegužis paliešotų
nuo "službos". Visiems sie-
kiamis išeitų blogai...
S-tis.

KAS REIKALAUJA

austinių (krajavų) skalpių Panos šv.
ir šv. Traicės, gali gauti pas mus
visada. Mūsų ištirbame ir reikalaujan-
tiems pasiūlėm porą ant pašiuros.
Mrs. A. Smaltonė, 2737 E. Pacific St.,
Philadelphia, Pa.

SWALM HARDWARE CO.,

21 North Main St., Pottsville, Pa.
Ivairiausi geležiniai daiktai, te-
palai, stiklas, dudos, plasteris,
irankiai, sportiniai ir naminiai
dai tai.

Juozas Szukis,
Geriausias Lietuvys
FOTOGRAFISTAS,

Naujas Telefonas 1070-R.
20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

INFLUENCIJA [GRIPPE].

Nelauk pasirodymo pirmutinių ap-
sireiškimų šios pavojingos ligos, ku-
rie yra skaudėjimas galvos, kofų,
šaltis kėdė, karštis apima, skauda
ir pailsta kofos ir t.t., bet tuojau
vartok

Dr. Richter'io
Pain Expeller,

Sulyg parodymų ant popieros, ap-
sukancios bonkūtę.

Taipgi pasekmingas nuo reuma-
tismo, neuralgijos ir šaltio.
Saugokis padirbimų ir žiūrėk, kad
pakutis išrodytų visai taip, kaip šis
paveikslėlis ir kad galai būtų už-
pečėtyti su mūsų pečėtyjimo žen-
liukais, turinčiais įkara. Kitaip jį
gaunate padirbtus vaistus.

25c. ir 50c. bonkūtę vaistinyčiose
ir nūo

F. Ad. RICHTER & CO.,
215 Pearl St., New York.

UNION TICKET AGENCY.
Sentusias Lietuviška Banka Scrantone
ir Visoje Aplinkinėje.
Agentura Laivakorčių ant Geriausių
Lindų.

Siunčia pinigų kas dien ir visas da-
lis avieto; taipgi perka ir išmalo vi-
sokius pinigus. Išdirba visokius doku-
mentus Amerikos ir Lietuvos teismuose.
Ofisai atidarytas kas dien nuo 8-tos
ryto iki 9-tos val. vak.
Nedėlioje: nuo 10-tos ryto iki 5-tai
valandai vakare.

Adolf Blau,

Union Ticket Agency,

203 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

Taipgi turime savo krautuveje dau-
giausią visokių maldaknygių ir svietiškių
knygų visokiose kalbose.
TELEFONAI: Nauda 402 — Bell 662.

LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO.

Parduodu laivakortes už tą pačią prekę, kaip pas pačias
kompanijas New Yorke. Siunčiu pinigų greitai ir pigiai in
visas dalis svieto. Prašau visu lietuviu atsilankyti su kokiais
reikalais arba keliujant Lietuvon meldžiam kreiptis pas

VINCA TAMULEVICZE,

AGENTA, 137 Hazle St., Wilkes-Barre, Pa.

NAMINIS MOKYKLAS.

GRAMATIKA angliškios kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00.
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.
NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokinio 10c.
ARITMETIKA mokintis rašyti su paveikslais (apdaryta) 35c.
P. MIKOLAINIS, BOX 62, NEW YORK CITY.

PIRKITE LABAI NAUDINGĄ KNYGUTĘ
VARDU

„Naminis Vaiku Auklėjimas.“

Kainuoja 12c. su persiuntimu. Pelnas eis insteigimui
našlaičių prieglaudos. Galima gauti pas

Kun. A. Staniukyną,
4557 So. Wood St., CHICAGO, ILL.

IŠEJO IŠ SPAUDOS DAILUS SCENIŠKI
VAIZDELIAI VARDU

„Degtine“ ir „Katriute.“

KAINUOJA PO 10 CENTU.

Galima gauti

„Draugo“ Spaustuveje.

„LIETUVAITE“

ir dovanų 150 rublių priedo
— Pirmasis Lietuvos moterų laikraštis —
išeina Kaune vieną sykį į mėnesį, kaštuoja tik
DU RUBLIŲ METAMS

Kaune ir visoje Lietuvoje, Puseiui Lietuvaite kaštuoja vos tik
1 rub. visoje Rusijoje. Užsienyje Lietuvaite kaštuoja visiems me-
tams 3 rb., o puseiui tik 1 rub. ir 50 kap.
Lietuvaite paduoda įvairius straipsnius apie dorą ir visuomenę.
Lietuvaite taipina visokius dalykus iš moterų klausymo.
Lietuvaite veda Literatūros skyrių, kuriame galima rasti: eilių, apy-
sakų ir kitų dalykų.

Lietuvaite rašo apie įvairias mokslo šakas; paduoda moksliskus
straipsnius
Lietuvaite moksna, kaip reikia vesti moterų ukę, kad duotų daug
pelną.

Lietuvaite praneša, kas atsitinka Lietuvoje, Rusijoje ir Užsienyje.
Lietuvaite apsaugo Lietuvių Katalikių moterų draugijos veikimą.
Lietuvaite siunčia visiems metams pietų sąstatą.
Lietuvaite priima apgarsinimus, išreiškia atsigerinimus, duoda at-
sakymus ant įvairių klausimų.

Lietuvaite privalo būti ant kiekvienos ponios šeimyninkės, tarnaitės
motinos, mergaitės stalo; be jos tikrai kultūriška moteriškė ne-
privalo būti.

Lietuvaite jau pradės antruosius savo veikimo metus nuo pradžios
1911 metų. Nesivėlinkite šį pirmąjį Lietuvos moterų laikraštį—

„LIETUVAITE“

užsisakyti, skaityti, palaikyti,
platinti ir premijos 150 r. apturėti.—

Lietuvaite adresas: Kaunas, Maculevičiaus namai prie Viešojo
L. K. knygyno.

Pinigai meldžiama siųsti tiesiog į Redakciją „Lietuvaite“.
Priešas: Kas nori 150 rub. apturėti, tuos rašo Moterų laik-
raštį „Lietuvaite“, 150 rublių bus gyvais pinigais išmokėta Kaune
vienai arba vienam „Lietuvaite“ skaitytojų 1911 m.

Mūsų krašte daug yra gabių mergaičių. Jos galėtų su dideliu
pasisekimu mokintis, bet dėl to kad neturi pinigų, jų daugelis
pasilekia be jokio mokslo ir apsišvietimo. „Lietuvaite“ Redakci-
ja, turėdama jas savo širdyje ir norėdama joms nors iš dalies su-
teikti pagalbą, paskyrė iš savo išdo 150 rublių vienos mergaitės mo-
kinimui Liet. Kat. Moterų Dr-jos — „Mergaičių amatų ir naminės
ukės vedimo mokykloje“. Tuos pinigus 150 rub. galės pasiimti ta
„Lietuvaite“ skaitytoja, kuri užsirašys „Lietuvaite“ visiems me-
tams ne vėliau 1 d. liepos 1911 m. Kam pateks 150 r., bus pagrasinta
„Lietuvaite“ ne anksčiau Liepos mėn. 1911 m. Taigi pilietės kuo
greičiausiai užsirašykite metams moterų laikraštį — „Lietuvaite“.

N. B. Jeigu, 150 r. pakliutų, traukiant burtus, vyru — Lietu-
vaitės skaitytojai, — tai pinigai 150 r. bus ne jam, bet jo iškrintai
ir prisiūstai mokyklon mergaitėi suteikti. —

„Lietuvaite“ Redakcija.

Penkiolika Doleriu.

Šiandien — Šičia.

Kas nori nusipirkti gerą siūtą pigiai, teskaito mano
abskelbimą.

65 siutu [specijaliai šiai dienai], padirbti iš ustra-
linės vilnos, pasiuti sulyg naujausia madą. Užtikrina-
me, juog jokioj krautuvej negautumėt tokiu \$15.
net už \$20. Žiurek mano kaima

Ateik šiandien ir pažiurek tuos drabužius. Tiesa,
nedaug jų yra, bet geri daiktai neateina kruvomis.

Penkiolika Doleriu — Dabar — Čia.
LOUIS ROSENTHAL,

ANT KIRBY'S KRAUTUVES,
South Main St., Wilkes-Barre, Pa.

— THE —
People's Bank,
Public Square,
WILKES-BARRE, PA.

Moka 3 nuosimėjus nuo
sudėtų joje pinigų. Atdara
nuo 9-nių ryte iki 3-jų po
pietų. Subatomis gis nuo 9-
nių iki 12-tai val. prieš piet
ir nuo 7-nių iki 8-nių vaka-
re.

Gera, saugi Banka, uždė-
ta prieš 40 metų.
THE PEOPLE'S BANK,
Wilkes-Barre, Pa.

People's Union
Savings Bank,
Cor. Main & Water Sts.
PITSTON, PA.

Turi kapitolo su nuosimėjais
\$330.000.00.

Moka 3 nuosimėjus nuo su-
dėtų pinigų.

Geriausias kelias į prolobi-
mą

yra pradėti uždirbtus pini-
gus į gerą Banką.

Mes priimame net po vie-
ną dolerį.

Plymouth Natoinal BANK.

Kapitolas su perviršiu
\$165.000.00.

Šitoji Banka prižiurioma
Suvienytųjų Valstijų val-
džios. Moka 3 nuosimėjus
nuo sudėtų pinigų. Galima
susišnekėti lietuviškai.

Mandagus patarnavimas.

G. N. Postlethwaite,

iždininkas.

3% SUČEDIJIMAS 3% AUGA.

PINIGAS DARO PINIGĄ.

Pradėk taupiti pinigus pas mus. Kad
ir mažiausia suma pridėta prie sučė-
dijimų ir 3 nuosimėjai, kurios moka-
me, greit padidys jūsų taupimą.
Lietuviams paranki vieta.

NORTH SCRANTON
BANK

1902 North Main Avenue.

Scranton, Pa.

Jau laikas užsisakyti saviškiams 1911 metams

„ŽEMDIRBYS“

vienintelis ūkio reikalams pašvęstas laikraštis su kooperacijos prie-
du prie kiekvieno numerio

Metai III. „Kooperatorius“ Metai III.

kuri veda prityrusių kooperatorių būrelis.

„Žemdirbio“ su „Kooperatorium“ kaina:
metams 3 rub., pusei metų 1 rb. 50 kp., trims mėnesiams — 75 kp.
Vartotojų draugijoms, ūkio rateliams ir paskolos-taupyimo
draugijoms, o taip pat ir minėtųjų draugijų nariams, užsisakant
„Žemdirbį“ su „Kooperatorium“ čeliems metams, atleidžiama pi-
giau, būtent tik už 2 rb. 50 kap. metams.

Minėtųjų draugijų nariai, norėdami tuo pasinaudo-
ti, teiks gauti iš savo valdybų paliudijimą, jog tikrai
yra tos dr-jos nariai ir atsiūsti tai mums.

„Žemdirbio“ adresas:

Russia, Vilna, Stefanovskij Forsstad, Dom Urba-
novicza. Red. „Žemdirbys“.

Nuo Naujų Metų pradės eiti iš Vilniaus

„BALSAS“

bepartinis, pažangus visuomenės, politikos ir švietimo laikraštis,
skiriamas plačiam Lietuvos valstiečių ir darbininkų luomui.

„BALSAS“ dabos tikrųjų gyvenimo reikalų, rūpinis, kad jie
tvarkytus ir lavintus savitai, — liusi nuo kokių nors varžymų ir
prievarios iš šalies.

Gryna, savystovi link tikslo ir spalvos kultūra — tai „Balso“
obalsis.

„BALSAS“ eis sykį kas mėnuo.

„BALSAS“ leidžia ir veda A. Vėgėlė.

„BALSAS“ kaina: Lietuvoje ir visoje Rusijoje: metams 2 rub.,
pusei metų 1 rub.; užsieniuose: metams 3 rb., pusei metų 1 rb.
50 kp.

„BALSAS“ adresas: Russia, Vilna, Chirinskaja 22. Red.
„Balsas“.

Naujausias Importuotas Fonografas dykai.

Bus duotas kiekvie-
vienam kas nupirks
pas mus Rusiškio Tabako
už \$6.00.
Niekio nuo jūsų dau-
giaus nereikalaujame
tik kad patartumėte
savo draugams pirkti
iš mūsų firmos tabaką.
Šitas importuotas Fon-
ografas yra padarytas
iš geriausio metalo, turi
didelę nikelinę triubą
ir labai gerai skamba.
Turėdami mūsų Fonog-
rafą galite surengti na-
mies puikų muzikos kon-
certą.

Užsakykite tik mašinė-
lę, uždėsite volūką, ir
galėsite išgirsti gra-
dėlių, žaidimų visokių instrumentų pavienių ir orkestrų. Klausant tai vinka-
bus malonu ne tik jums ir jūsų šeimynai, bet ir jūsų pažystamiems ir kai-
mynams. Musų Fonografas yra geriausias, koks tik dabar gali būti. Mūsų
duodame jums tą Fonografą suvis dykai. Priešakykite tik 50c. markę ir mes
atsieisim jums geriausio Rusiškio Tabako už \$6. ir tą Fonografą drauge su vo-
leliais ir nurodymais, kaip reikia apieiti. Apturėję per Express, užmokėsite
likusius \$5.50.

Si dovana yra suprantama ir puiki, nėra šia jokios rizikos, taigi naudo-
kitės, pamatysite, kad busite užganėdinti. Pasarga: prašome nesulyginti mu-
sų firma su kitom.

ENGLISH ASIATIC TOBACCO CO., III-115 E. 7th St., Dept. W. New York, N. Y.

KING KOAL

45¢ KING KOAL 45¢
STRIPPED TOBACCO

DYKAI

25c. vertes pypke su kiekviena
užkandžio dežute.

Vaktuok kad pypkė būtų su ženklu „KING KOAL“.

Parsiduoda žednoje tabako krautuveje.

THE AMERICAN TOBACCO CO.

Severos Balsamą Plaučiams.

Kaina: 50c. ir \$1.00

Per trisdešimt metų savo geroje ypatybėse jis pasilieka nesu-
lyginamam, kaip geriausias vaistas nuo ilgo, įkirus kosėjimo, per-
sišaldymo, bronchito, astmos, sunkaus kvėpavimo, balso nustojo,
kokiūšo, slogos, plaučių uždegimo ir nuo visokių gerklės ir plaučių
ligų.

ANT PARDAVIMO
VAISTINYČIOSE.

Vaktuokis, kad negautum kitokių vaistų,
kurios ne syk. siulo vietoje tikrų Severos
vaistų, vien todėl, kad kiti vaistai nebu-
dami taip gerai sunkiau pasiduoda.

Gali taipgi gauti Kalendorių ir Vadovą į Sveikatą 1911 metams. Reikalauk nuo vaistininke
Jeigu vaistai namie reikali ngi, tenebuna kitoki, kaip tik Severos,
arba pas mus rašyk.

Daktaro patarymai dykai.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

SAUDYMO IR PUTOJIMO.

Ikvalie šnypštimo, daug gyvasčiai įiegu, daug sveikatos ir smagumo kiekvienam stiklė

STEGMAIER'O ALAUS.

Jeigu nori persitikrinti, tai progai pasitaikys atkims bonkute, alus putodamas bėgs laukan, o jo geras kvapas padarys tave į megėju. Bet turi butinai reikalauti Stegmaier'o, kitaip paduos tau kitoki "taipogi gerą", kuris atneša pardavė jui daugiau pelno.

Reikalaujamas alaus klu be, kavineje ar į namus, atsimink, kad Stegmaier'o alus yra geriausias, ką gali gauti, vienok tiek pat kainuoja. Pamišlyk.

Gryno maisto ženklas ant kiekvienos bonkutės.

STEGMAIER BREWING CO.

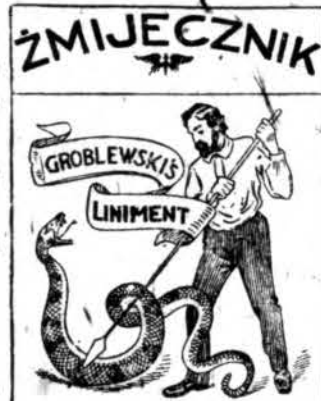
Wilkes-Barre, Pa.

Naujas telefonas 977
Bell telefonas 422

ALBERT G. GROBLEWSKI,

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LENKIŠKŲ LIETUVIŠKŲ VAISTŲ."

Geriausia
Gyduolė
nuo
Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kataros
Užsišaldymo
Neuralgijos
nuo
Gerklės skaudėjimo

Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukimo
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
Skaudėjimo
Šonoose
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsišaldymu, ligomis nuo kurių negali pagelbėti nei daktarai nei ligoninė, arba pasilaptingoms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai taukai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisiūsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane pridedant visados 2c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausi atsakymo. — Taipgi mės reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir ju aplinkinėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 15 dol. ant mėnesio. Uždarbi duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaujanti agentūros. Kiekvienas Lietuviškas štornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaujanti galetpas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaujanti išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štorininkai, rašykite pareikalaujanti gyduolių, nes geras uždarbis ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mės gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

TELEPHONE:

CABLE ADDRESS: GROCHOWSKI

IR OFISAS
111-115 E. 7 ST. NEW YORK N.Y.
101 ROCKAWAY ROAD JAMAICA L.I.

PARTRAUKIMAS
PINIGŲ
IS EUROPOS

BIURAS INFORMACIJŲ

MAINYMAS
VISOKIŲ
PINIGŲ

EUROP
BIURAS
ADVOKATINIS

KANCELIARIJA
REJENTINE

Merchants Banking Trust Company,

Mahanoy City, Pa.

Turi Kapitolo su nnošim-
čiais

\$190.000.00.

Sudėtu pinigų

\$700.000.00.

Mės vedame visoki legā
lišką biznį.

Mūsų bankoje galima
susikalbėti: lietuviškai,
lenkiškai, vokiškai ir
angliškai.

JOHN J. MEYER,
Kasininkas.

Kurių skaitytojų prenu-
merata pasibaigusi, tiems
šis numeris bus paskutinis.
Siunčiant pinigus, čekius,
arba "Money Order", siųs-
kite ant adreso:

"DRAUGAS",
Wilkes-Barre, Pa.

Kiekvienas privalo čėdyti
nors dalį to, ką jis uždirba
ir padėti geroje, saugioje

Bankoje.

Mūsų Banka yra tautiška
(National) ir jau nuo 20
metų varo biznį Scrantuose.

Mės velijame Jums turėti
rokundas su mumis, ar butų
didelės ar mažos.

Mės mokame 3 nuošimtį.

Traders National

Bank,

SCRANTON, PA.

Mandagumas — mūsų ypa-
tybė.

Office New Telephone 37.

Residence 1100.

Lietuvių Advokatas.

Jonas S. Lopatto

47-48-49 Bennett Building,

Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigų

ant pirmo mortgage, arba pirkti

namus lai kreipiasi.

First National

BANK,

PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTA 1864.

KAPITOLAS \$100.000.00.

PERVIRŠIS \$250.000.00.

Didžiausia ir saugiausia

Banka mieste.

Moka 3 nuošimčius nuo

sudėtų joje pinigų.

FABIOLE,

garsi kardinalo Wisemano apysaka.

Vėrtė VYTAUTAS.

Kaina \$1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną eg-

empliorių, nusiūdiame didelę nuo-

šimtį. Gausama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,

312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

—NAUJA KNYGA—

BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas.

Tik vienas šitas šventraštis yra

katalikiškas.

Kaštuoja \$2.15 persiuntimui.

Adresas:

REV. S. PAUTINIUS,

Mahanoy City, Pa.

PIRMUTINE KRAUTUVE

IR IŠDIRBYSTA

Bažnytinių Daigtų

"RYZNYCIA"

PO GLOBA MYKOLO ARKANIOLIO,

114 S. Chestnut St.,

Shenandoah, Pa.

Svakės margos vaikštinės po 1 svarą 2, 3, 4, 6, 8, ir 14 svaras po 36c.
Svakės vaikštinės rankom margitos po 2 svar., 4, 6 ir 8 svaras po 50c.
Pakeliamas knatolai vaikštinai (wax tapers) pakeliam po 36c.
Dėl atšaukusių dienų pakeliam po 36c.
Anglys už svarą 28c.
Aliejus (8 day) už gerų 11c.
Svakės vaikštinės (Boat) dėl uždėjimo po 3 ir 4 svarus, už svarą 60c.
Lietinės svakės vaikštinės po 16 svarų ir 18, svaras po 32c.
Svakės Starinavos lietinės 16 sv. ir 18, už svarą 16c.
Svakės 4 sv. ir 6 susuktos 4 sv. ir 18, už svarą 16c.
Altorius svakės (extra) sv. po 36c.
Geltos vaikštinės 1 sv. ir 4, svaras po 30c.
Kodylas prancūziškas 50c.
Kodylas "franciscane" po 50c.
Teipgi siūva puikius baldytinius rūbus, taiso senus. Parduoda kieli-
kus, cimbrijas, monstrancijas.
Galima gauti lietuviškų maldaknygių, kvietimų, draugijoms benkelių,
velisvas, šarfas ir t. t.

KUN. L. LEVICIUS,
presidentas.

Boston Store,

[P. F. Brennan'o]

109 N. Centre St., Pottsville, Pa.

Geriausia mastinių prekių [tavorų] sankrova visam
Schuylkill'o pavieta. Pirmutinė visam mieste sankrova,
kur išysk pasako tikrą kainą.

Pardavinėjame tik geras prekes.

Pritaikome pas save daug prekių kiekviename skyriuje:
Muslinų, paklodžių, pagalvėms ipilų ir užvelkalų, vil-
noniu užklodžių, puku kaldru, šaliu ir t. t.

Didžiausia visoje apygardoje Audeklų sankrova.

Drabužių viršutinių ir apatinių, — vyriškiams, moteriš-
komsioms ir vaikams, visokių rūšių, kokių tik norite, —
bet ne niekų. Kelnių, marškinų, pirštinių, parasonų.

Naminių nesitraukiančių flanelių — anglekasiams ir fab-
rikų darbininkams, — mąstais ar gatavai pasiūtų
marškinų ir kelnių.

JUODŲ IR VARSOTŲ SILKŲ.

REKOMENDUOJAME Mūsų NAUJĄ AUKSINĮ 23

AKMENŲ GELEKELIO LAIKRODŽIŲ.

Auksiniai, pakuoti ir kitoki tu 23
akmenimis, parduosime 10,000 vadinā-
mų "Accuratus" laikrodžių tikrai už
\$5.75 šėdina. Tie gražūs laikrodžiai
puikiai išrežyti, dobeltyvi lukštai, ge-
rai laika rodanti, labiausiai keliauninkų
naudojami, kurie turi dąbotti laiką, mo-
teriški ir vyriški, gvarantuoti ant 20
metų. Tikrai gražūs laikrodžiai, ne-
gėda bus nei draugams toki parodyti.
Jeigu nori turėti gerą dzeigorėlį, tai
štai mūsų pasiūlymas: Mės nušiusime
šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už
\$5.75 ir ekspreso kaštus dėl peršiu-
jimo. Jei nepatiks, nemokėsime nei cen-
to. Mės riskuojame viską. Aukšinis
grandinėlis duodantis dykai su laikrodžiu. Adresas:

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

Wilkes-Barre

Deposit & Savings

BANK,

71 PUBLIC SQUARE,

WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas — \$150.000

Perviršis — \$375.000

Moka 3-čią nuošimtį nuo sudėtų

joje pinigų.

Banka atdarą kasdien nuo 9 ry-

to iki 3 popietu, subatomis nuo

9—12 vidurdienyje.

Galima susikalbėti lenkiškai.

—————

J. F. Gillis,

Pas jį galima gauti visokių

torielku, blūdų, stiklu, puo-

du, liampu ir visokių virtu-

vei reikalingų daiktų. Yra iš

ko pasirinkti. Ateikite per-

sitikrinti.

102—104 S. MAIN ST.,

WILKES-BARRE, PA.

—————

THE FERNERY.

Natūraliųjų ir padirbtų kolyų

krantų.

Galima gauti gelis vėselijoms, šer-

menims ir bilo kada tik prireikus, bu-

kietuose arba gražius vėselius.

Mrs. J. HERBERT,

SAVININKĖ,

51 W. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

—————

TĖMIKYTE LIETUVIAI.

Kelionė per jures. Tukstančiai

tukstančių mūsų tautiečių ke-

liauja į prigimtą šalį ir iš tenai

atgal į Ameriką, o visi labiau-

siai užganėdinti, kurie perka lai-

vakortes pas:

Jona Nemeth'a

3 N. MAIN STR.,

WILKES-BARRE, PA.

O kodėl? Nes turi gerą prisiūtimą,
parvokią kelionę, kad tartum kaip ir
kompaniją būtų pirkti laiva-

GERIAUSAS PINIGAMS PASIDĖJIMAS,

TAI ŠTAI ŠITAME BANKE:

Merchants National

Bank,

POTTSVILLE, PA.

Nuo padėtuju pas mus pinigų gausi 2 nuošimt., jei
padėsi trumpam laikui, 3 nuošimt., jei šešiams mėnesiams,
3 ir pusę nuošimt. jei padėsi vieniems metams.

Gali pradėti pasidėlioti, jei tñri \$1.00.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti pas mus.

Gerb. O. P. BECHTEL, Prez., A. W. SELTZER, Vice-Pr.,

C. H. MARSHALL, Kasierius.

"DRAUGO"

SPAUSTUVE

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GE-

RIAUSIA GREITAI ATLIEKA

IVAIRIŲ IVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA

PIGIAI

UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS

KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,

RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAU-

SIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE

"DRAUGAS"

314 E. Market St. Wilkes-Barre